KERÜLETI [illegible] KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

BUDAPEST, 1944. JANUÁR 12. — IV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

ÁRA: 40 FILLÉR

KARAVÁNBIZTOSÍTÁS A BISKAYAI ÖBÖLBEN

↑ ANGOL HADIHAJÓK A LÁTÓHATÁRON!...
A hajóágyú célzókészüléke az ellenséges célpontra irányul. Elhangzik a tüzelési parancs s gránátesö fogadja az angol cirkálókat...

↓ BOMBÁT DOB A KÍSÉRŐ NÉMET REPÜLŐGÉP az angol kötelékre!...

AZ ELŐŐRSNASZÁD TÜZÉREI KÉSZEN ÁLLANAK A NAGY KÜZDELEMRE

Hősi csata

A biskayai-öböl környékén rövid nehány hét alatt, két nagyobb tengeri ütközet zajlott le az angol és a német haderő között s mindkét esetben súlyos veszteségeket szenvedtek az angol tengerészeti kötelékek. Az első harcban elsülyedt a „Sharybdis" angol cirkáló és a „Limbourne" romboló, a második mérkőzés során pedig két nagy angol cirkáló, a „Glasgow" és az „Enterprise", torpedótalálatoktól harcképtelenre sérült, és 6 angol romboló elsülyedt. Az eredményes csatát német torpedónaszádok, rombolók, gyorsnaszádok, tengeralattjárók és repülőgépek vívták meg, egy hajókaraván biztosítása közben, a túlnyomó számú tengeri erők ellen. Egy német romboló és két torpedónaszád lengő zászlóval elsülyedt a harcban, de a karaván biztonságosan folytathatta útját a megvert ellenség visszavonulása után. Az angol rombolókat a német tengeralattjárók pusztították el s a londoni Times jogosan figyelmeztette a szigetország közvéleményét arra, hogy korai még a búvárnaszád-veszedelem megszűnéséről beszélni, mert a tengeri háború bármelyik pillanatban újra kiélesedhetik... A biskayai-csata megerősítette ezt az intelmet!...

AZ EGET ÉS A TENGERT FIGYELI ÁLLANDOAN AZ ŐRSZEM, a négycsövű légelhárító ütegek mellett

A TENGERALATTJÁRÓK a Diesel-mótorok erejének végső megfeszítésével sietnek a kifejlődött tengeri csata színhelyére

ANGOL TORPEDÓVETŐ REPÜLŐGÉPEK KÖZELÍTETTÉK MEG A KARAVÁNT! A két „Swordfish" már ledobta halálos terhét. Képünk közepén világosan látszik a hosszú habcsík, amelyet a száguldó torpedó ver a tenger vizére, veszélyes közelségben a német ágyúnaszádhoz...

A MÁSODIK ANGOL TORPEDÓ IS párhuzamosan fut a megtámadott hajóval s a hosszú fehér csík útjából teljes gőzzel menekül kifelé minden kísérőnaszád...

az Óceánon

TŰZESŐ EGY ANGOL ROMBOLÓ KÖRÜL. Baloldalt lezuhant egy repülőgép, középen gránátok robbanása feketéllik az égen s a tenger vizét is torony magasra verik fel a becsapódások...

A MEGTÁMADOTT KÉT ANGOL CIRKÁLÓ halál küzdelme a becsapódó gránátok körzetében

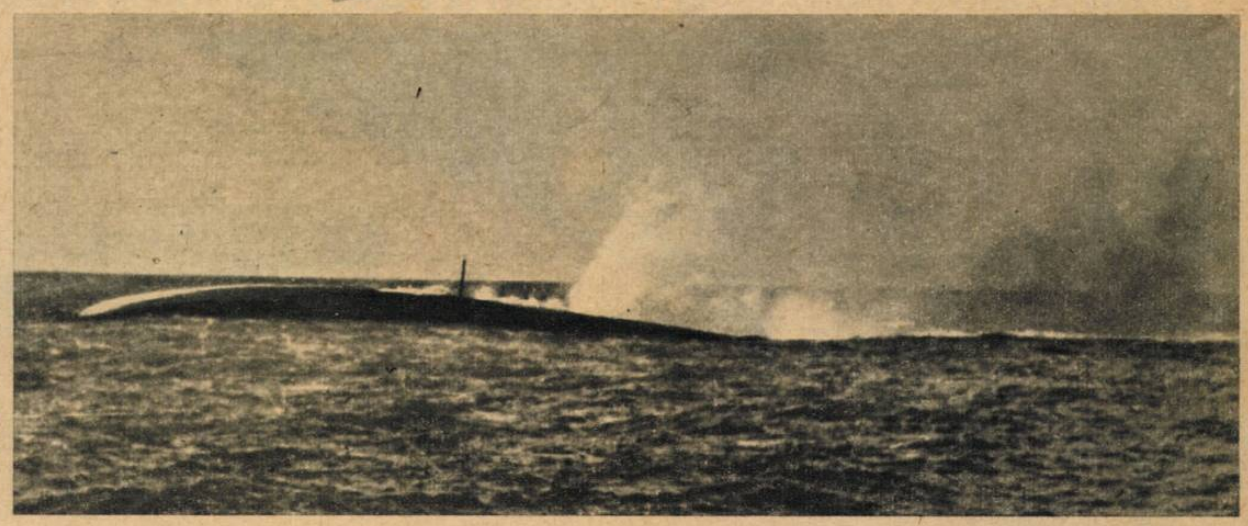

TŰZET SZÜNTESS!... Az elmerült angol romboló körül, a hajótöröttek csónakjai úsznak a vizen. Kezdődik a mentési munka

MEGFORDUL AZ ANGOL HAJÓ s lángolva süllyed hullámsírjába...

OLAJFOLTOS AZ OCEÁN VIZE A NAGY CSATA UTÁN, az elsüllyedt hajók helyén. A pusztulás sötéten csillogó fátylát, csak napok multán mossák szét a hullámok...

MEGKEZDŐDIK A HARC A BISKAYAI ÖBÖL VIZEIN,

A TÁMADÓ ANGOL HADIHAJÓK ÉS REPÜLŐGÉPEK ELLEN! AZ ANGOLOK 4 REPÜLŐGÉPET, 3 ROMBOLÓT ÉS 2 CIRKÁLÓT VESZTETTEK...

HÉTRŐL HÉTRE

Patkánynak

rajzoltatta meg Svájcban a hadigazdálkodási központ a feketepiac kereskedőjét s a nagyvárosok forgalmas útvonalain, a csatornák sötét szennyében élő állat képmása, hatalmas falragaszokról döbbenti meg a járókelőket. Amerre csak néz a meggazdagodott siber, négylábú lelki rokonának elundorító vörhenyes szeme tapad rá s hirdeti a kimondott igazságot:

— *„Ilyen vagy, mint én! Te vagy a közösség ellensége! Patkány vagy!.. A gazdag s emberi gondolkodásmódjában tisztességes, fegyelmezett svájci népet a katonák világosítják fel arról, hogy a mai nehéz időkben, állampolgári feladata mindenkinek a fekete piac elleni küzdelem. Még a semleges országokban is kevesebb az áru s ezért fontosabb az igazságos elosztás! És minél mélyebben tapossák az európai népek a háborús esztendőket, annál sorsdöntőbb fontosságú ennek az egyszerű tételnek elismerése és a gazdasági patkányok megrendszabályozása. A termelés és az elosztás frontján minden ország várakat épít s a gazdasági várfalakon belül igyekszik tervszerű, népvédő rendet teremteni. De mit ér a becsületes igyekvés, ha belső ellenség rombolja állandóan a falakat s a bonyolult törvényes intézkedések százaival védett árszintet, nyersanyagelosztást, termelést és készárukereskedelmet, örökösen megostromolják a törvényes rend halálos ellenségeinek rablóbandái?!... Mit ér a várfal, ha óriási rések tátonganak rajta, amelyeken át vigan tódulnak a spekulánsok a pénz értékállandóságának bástyáira, megvívni nemzetrontó küzdelmüket az egyéni profitért?... Hogyan érezze lemondásának erkölcsi erejét a svájci dolgozó, vagy bármelyik nép, ha azt látja, hogy a törvény megszegése, a könnyű élet és a vagyongyüjtés útját nyitja meg a leghitványabb rétegek előtt?... S hogy védjük meg az áldozatokat türelmesen viselő, keményen megadóztatott és gyöngén ellátott tömegek, munkások, üzemek és vállalatok érdekeit, — a gazdasági patkányok kártevései ellen?... Ezek a súlyos kérdések, a háború ötödik esztendejében elkerülhetetlenül a közfigyelem előterébe nyomulnak, de — élénk sajnálatunkra, — nem oldhatók meg jelszavakkal és hazafias intelmekkel, sem máshol, sem minálunk. Őszinte beszéd, igen sok és részletekbe elmélyülő tanácskozás, alapos helyzetismeret, a visszaéléseket megelőző általános gazdasági rendszer és irgalmatlan büntetés szükséges, a termelt javak igazságos elosztásába vetett népi hit megszilárdításához!...*

A fekete tőke

titokzatos kérdésének tisztázását az elsőség joga illeti meg, ha a fekete piac áldatlan tevékenységének csökkentésén gondolkodunk. A felelőtlen tőkebefektetések táplálták már az első világháború folyamán és az 1930-as évek súlyos gazdasági válsága idején is a pusztító spekulációt, de az érdekeltek értették a módját annak, hogy másodrangú mellékjelenségekre tereljék a közvélemény figyelmét és elkeseredett hangulatát... Kár volt elvetni a régi és helyes kifejezéseket, mert ma is a „lánckereskedelem" a törvényesen megállapított árszint legveszedelmesebb ellensége s ha a fekete piac letörésének hatásos eszközeit keressük, akkor elsősorban azt a törvénytelen utakon bujkáló feketetőkét kell a nemzeti gazdálkodás ellenőrzött szolgálatára szorítanunk, amely ma a lánckereskedelmet táplálja! A helyes értékítélet úgy szól, hogy a nemzet, a nép és az igazság elsőszámú közellensége az, aki készpénzvagyonát, tőkéjét, spekulatív áruhalmozásra és áruközvetítésre használja fel, akár közvetett, akár közvetlen formában!... Ha valaki drágán vásárol egy házat, hogy családjával együtt beleköltözzék, az nem spekuláns, de aki úgynevezett „tőkebefektetési célokra" vásárol házakat az árak esztelen felverésével, az bizony büntetésre méltó feketetőkés. Aki sokat keres, annak kötelessége osztozni a nemzet kockázatában s a legkevesebb, amit megtehet, hogy fölösleges jövedelmét bankba teszi, vagy búzakötvénybe fekteti. Kire számítson a nemzet, ha a dúsgazdagok, a szabad tőkével rendelkező emberek sem hálásak a közösségnek, — még a megkívánható fegyelem mértékéig sem?... De feketetőkés az is, aki az élelmiszerpiacon szervez lánckereskedelmet, vagy a budapesti színházak és mozik jegyüzéreit használja fel jogtalan jövedelmének megduzzasztására. A feketetőkések patkányrendje nyüzsög a piac és az áruforgalom minden fontos posztján s rengeteg kisember csak egyszerű alkalmazott a pénzes spekulánsok markában! Nem az a kistermelő az igazi veszedelem, aki a csirkéjét eladja a fogyasztónak s a gazdasági forgalom evvel az árdrágító ügylettel véglegesen lezáródik, hanem az a tőkés, aki aránylag olcsón vásároltat megbizottjaival az őstermelőktől, vagy tilos utakon szerez nyersanyagot, készárut nagy mennyiségben s állandósítja a fekete piacot, rontja a pengőt, bezsebeli a lánckereskedelem hasznát és ujabb tőkéket dob a törvénytelen üzletkötések földalatti hálózatába! A feketetőkés nem fizet adót s nem vállalja a közterheket, csak a 100 százalék fölötti hasznokat. Az árszabályozási rendelkezéseket betartó vállalatok, mezőgazdasági és ipari üzemek nem gazdagodhatnak meg mostanában, mert a törvényes haszon nagy része, — csak látszat... A háború következtében, a gyárak nem újítják fel berendezéseiket s a gazdák sem tudnak komolyan invesztálni, tehát olyan „nyereség" is mutatkozik, amelyre égető szükség lesz, mihelyst az elhasznált termelő gépezetet pótolni lehet. Csak a feketetőkésnek nincs szüksége semmire... A patkány vigan él és kövéredik s az igazságszerető ember csak azt remélheti, hogy Európa minden országából, a semleges és hadviselő nemzetek egyformán, kisöprik egyszer a szemetet a gazdasági élet rejtekhelyeiről, — a patkányokkal együtt!...

A zsidóság

kártékony gazdasági szerepéről a világ minden népe már évezredek óta meggyőződött s egyedül a zsidók próbálják elhitetni az együgyű emberekkel, hogy a saját tudósaik által megírt történelem is, — csak véletlenség volt... Szívesen jellemzi a zsidó az angolt, az amerikait, a franciát, a németet, a magyart s ha az irodalmi siker úgy kívánja, a kínait és a hottentottát, akár ismeri ezeket a népeket, akár nem, de visit a felháborodástól, ha bárkifia a zsidóság jellemvonásainak ismertetésére vállalkozik. Azt már nem! A kiválasztott nép egyedül tabu!... Aki bírálni merészeli, az tudatlan, műveletlen, gyűlölködő, elvakult és letaposni való! A bírálat joga a bolygó zsidóé hetedhét országban... Igy állunk valahogy s a szemünket dörzsöljük a szemérmetlen szerecsenmosdatás láttán. Mintha nem lennének zsidó törvényeink, mintha nem deklarálta volna a nemzet szentesített formában azt az akaratát, hogy kulturális és gazdasági életében hátra akarja szorítani a zsidó befolyást, — úgy ágálnak, tülekednek, politizálnak és feketepiacoznak a rezgelődő héber elemek. Csak nem az a bajuk, hogy a magyarság méltányosan bánt velük, jobban és gyengédebben, mint az összes környező országok?... Mert ha itt a hiba, akkor még lehet segíteni... Tudhatnák a zsidók, hogy Anglia és Amerika, éppenúgy, mint az összes semleges államok, csak a „megépítő messzeségben" szeretik az izraelitákat, s eszük ágában sincs nagyobb mennyiségű fajrokonnal gyarapítani vendégeik számát! La Quardia, New-York polgármestere nem jókedvében kelt ki az amerikai antiszemitizmus ellen s az angol és a svájci sajtó sem figyelmeztette ok nélkül a zsidókat a gazdasági bűnözések és a társadalmi pöffeszkedés elhanyagolására... Minálunk

A
Magyar Futár
a jobboldali Magyarországért küzd!

nemcsak élnek, hanem túlnyomó részük nagyon jól él, mindenesetre sokkal jobban, mint a magyar dolgozók túlnyomó nagy többsége.

Véletlenség volt,

hogy a zsidóság Palesztinából történt kivándorlása óta, minden befogadó néppel összeütközött?... Véletlenség az, hogy a zsidóság évezredeken át egyedül nem vett részt az országalapító népek véres és izzadságos feladataiban, de meggazdagodott mindenütt munka nélkül, hatalmas volt felelősség nékül s aratott, vetés nélkül?... Véletlenség, hogy a zsidókérdés soha sem szünt meg? Véletlenség az, hogy az európai középkoron végig, a néptől állandóan a pénzzavarral küzdő uralkodók és főnemesek védték meg a zsidókat?... Véletlenség, hogy a zsidók olyan meghatóan siratták Ősbabilon vizeinél az elveszett hazát, de amikor szabadon hazamehettek, akkor tekintélyes csoportja a síróknak ottmaradt az üzletkötésre alkalmas idegen országban?... Véletlenség, hogy seholsem törtek rögöt, s alapítottak új országot, mint a görögök, a rómaiak, a spanyolok, a hollandusok és az angolok, hanem következetesen a terített asztalhoz érkeztek, még a gyarmatokon is, elspekulálni az emberi kultúra előőrseitől a megépített házat, a tűzhelyet és az asztallábát?... Véletlenség, hogy Krisztus születése előtti évszázadban, a zsidóság ugyanolyan szerepet játszott Alexandria és Antiochia nagyvárosi életének megmérgezésében, mint néhány évtizeddel ezelőtt Berlinben, vagy Párisban?... Véletlenség, hogy Athénben és Rómában a sekélyes, humoros, ripacs-filozófiát és a pénzért árult szociális megváltást zsidó vándorlegények hirdették?... Véletlenség, hogy a hanyatló Róma falai között valósággal nyüzsögtek a zsidó kuruzslók, jövendőmondók, színészek, kereskedők, énekesek, piaci bohócok, csillagászok, s a népbolondítás ezer raffinált formájából élősködő szellemi és anyagi uzsorások?... Véletlenség, hogy 1000 évvel ezelőtt, minden európai országban, a zsidók ugyanozokat a tevékenységi területeket lepték el, s hogy a kizsarolt nép, Anglia, Spanyolország és a moszkovita birodalom között, egyformán felkelt a zsidó túlhatalom ellen, — ha tehette?... Véletlenség, hogy a pápák, a császárok, az uralkodó hercegek és a gondolkodók, mindig és mindenütt ugyanazokkal a bűnökkel vádolták a zsidóságot?... Véletlenség, hogy minden háborúban, a véráldozatot viselő népek elszegényedtek és a zsidók meggazdagodtak?... Engedelmet kérünk, ha nem az egymásra halmozott véletlenek csodájában hiszünk, hanem a történelem letagadhatatlan tanításának értelmében! A zsidókérdés elsikkasztása, a becsületes, bátor és szabad szó hatásának lefékezése, csak a spekulációra kiválasztott népnek érdeke s azoké, akik rövid lejáratú anyagi előnyökért meg tudnak feledkezni hazájuk és népük jobb jövendőjének előkészítéséről...

PÁNCÉLTÖRŐ ÁGYÚ lövi a szerb bolsevisták hegyi állását...

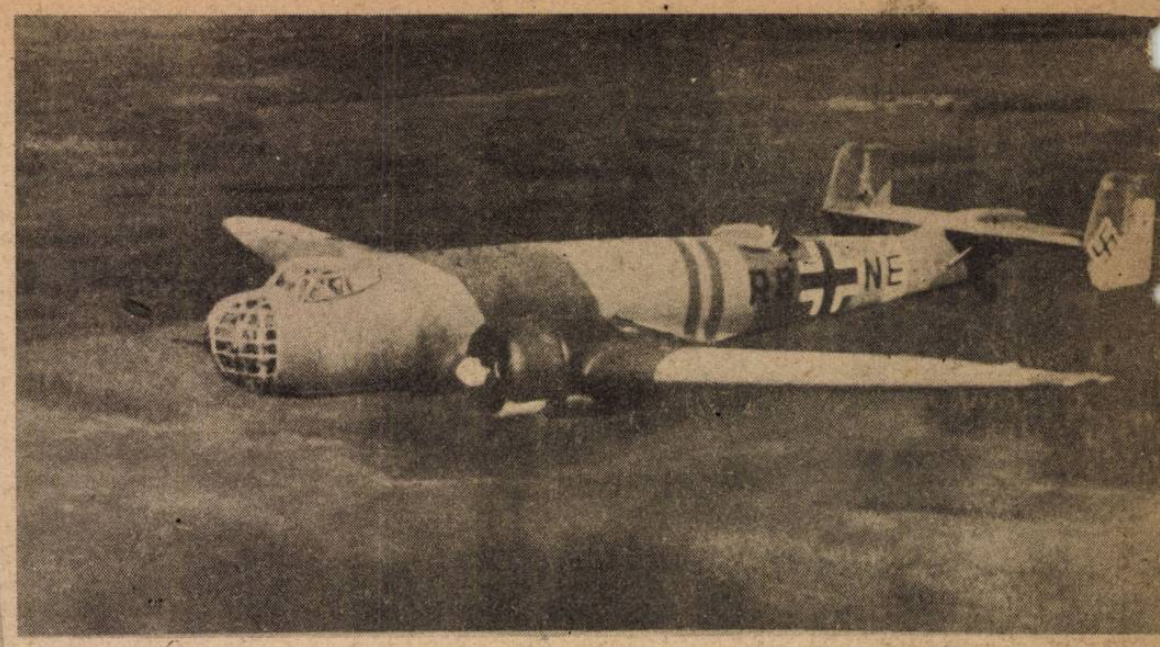

A JU 86 RÁTÁMAD EGY BANDAFALURA, bombákkal és fedélzeti fegyverekkel...

BOSZNIA hegyeiben...

FOKOZATOSAN ERŐSÖDIK A KÜZDELEM A KOMMUNISTA BANDÁK ELLEN A BALKÁNI RENDTEREMTÉS SZÜKSÉGE PARANCSOLJA A KEMÉNY HARCOT

GRÁNÁTVETŐ AZ UTCAI HARCBAN. Minden házért kézitussa folyik a makacs ellenséggel... →

HIHETETLEN AKADÁLYOKAT GYŐZNEK LE A MOTORKERÉKPÁROS OSZTAGOK, hóban, sárban, merev hegyoldalakon s félig befagyott iszapos gödrökben...

A FELROBBANTOTT ÚTTESTET, egyelőre csak bedeszkázzák a német katonák, hogy az utánpótlás előre gördülhessen...

↓ FEL A KEZEKET!... Tito katonái a napsütéses déli oldalon feladják a harcot. Képünkön tisztán látható, hogy nehányan még megbújnak a sáncban s ki tudja, hogy mi a szándékuk?...

A SZERB PARTIZÁN ELSŐ KIHALLGATÁSON. Folyékonyan fújja a mesét, hogy őt csak a többiek kényszerítették az áldatlan polgárháborúra, amelynek már 1 millió szerb áldozata van...

Magyar képhiradó

A SZÉKELY FÉRFIAK EGYESÜLETÉNEK Kőrösi Csoma Sándor csoportja, szilveszter éjszakai őrségváltása az Ereklyés Országzászlónál ←

GRÓF ZICHY JÁNOS, országgyűlési képviselő, a katolikus néppárt vezére, 75 éves korában elhunyt →

KIHIVÁSOS BIRKOZÓ MÉRKŐZÉSEK SORÁN A SPORTCSARNOKBAN Kinizsi (Mac) a 36-odik percben vereséget szenvedett Tóth (UTE) európabajnoktól

MASZLAY JÓZSEF, A HTVK OROKIFJU VIVOJA diadalmaskodott — az év első nagyszabású vívóversenyén — Gerevics MAC előtt. Gerevics szerencsekívánatait fejezi ki legyőzőjének

NAPSÜTÉSES TÉLI VASÁRNAPOK...

A SZOKATLANUL ENYHE, derült és napfényes vasárnap délelőttökön Budapest közönsége boldogan élvezi a szép időt

AZ UCCAI PADOKON megjelentek az első korai vendégek, — máskor csak a tavaszi jóidő csalja elő őket... ↑

EZ A MOSOLY A LEGRIDEGEBB JANUÁRI NAPOT IS BEARANYOZNÁ!

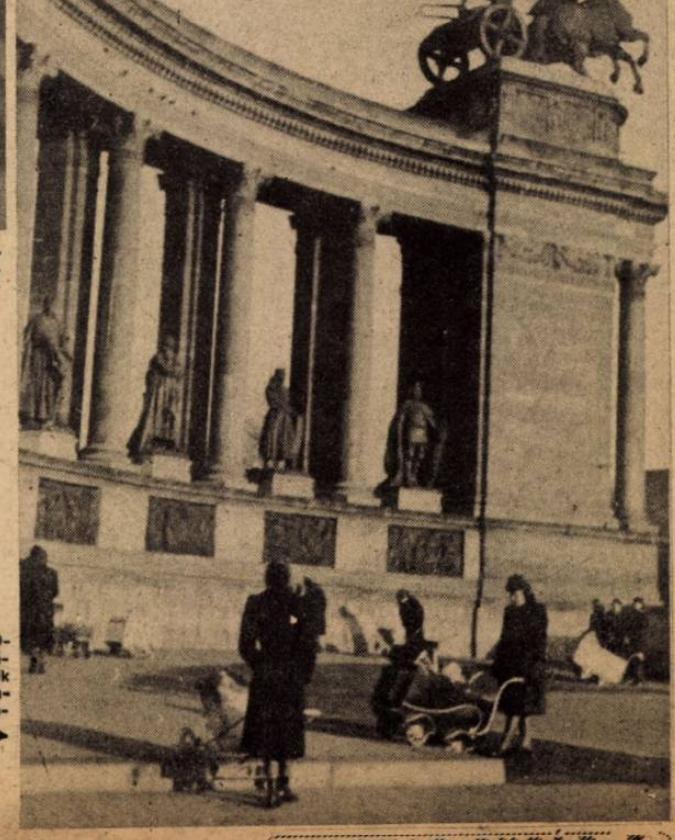

JÓ, HOGY MEGNYILT A MŰJÉGPÁLYA! A korcsolyázás hívei különben ugyancsak reménytelen helyzetben lennének: a hőmérő higanya mindennap emelkedik... ←

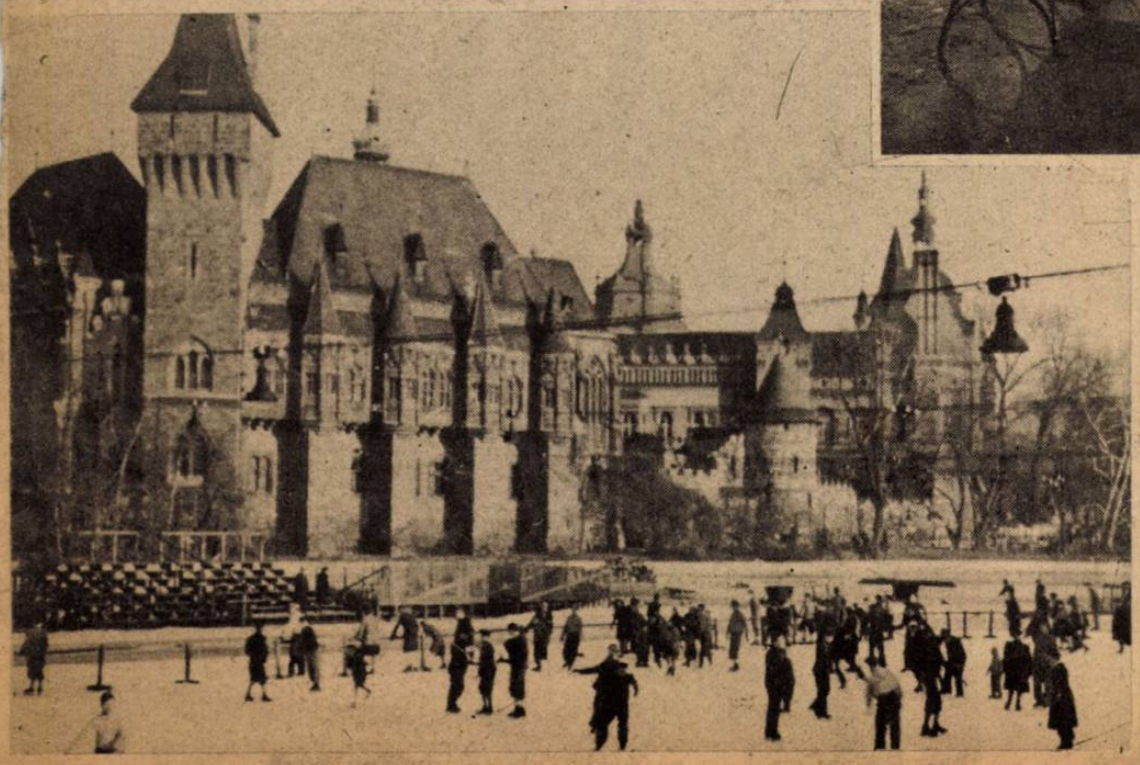

GYEREK-KOCSIK TÁBOROZNAK a szélmentes, védett helyeken, kis gazdáik békésen pihennek vastag takaróik alatt az áldott napfényben... →

„A BECSÜLET ÉS A ZÁSZLÓ TÖBB, MINT A HALÁL . . .“ Franciaország ősz vezére, Pétain tábornagy kegyelettel csókolja meg az egykori 33. ezred zászlaját, amelynek annakidején parancsnoka volt . . .

MUNKA, CSALÁD, HAZA: ezzel a jelmondattal láttak Franciaország újjáteremtéséhez a Tábornagy és munka társai. Felvételünk a nemrégen megtartott marseille-i kiállítás főbejáratát mutatja. A kiállítást Nogues tábornok nyitotta meg. A francia ipar a háborus nehézségeket is sikerrel küzdi le . . .

A mai FRANCIAORSZÁG

(A Magyar Futár eredeti képsorozata.)

ÁKIK FRANCIAORSZÁG SORSÁNAK MINDEN TERHET VÁLLAIKON VISELIK . . . Petain tábornagy, államfő és Laval miniszterelnök helyzete és munkája nem irigylésreméltó. Az összeomlásért nem felelősek, de a kegyetlenül súlyos új feladatok megoldásáért, őket bírálják azok is, akik könnyedén elhagyták hazájukat . . .

IMA FRANCIAORSZÁGÉRT . . . Párisban egy ünnepség alkalmával hatalmas tömeg jelenlétében térdreborulva mond imát Suhard bíboros, Páris érseke a francia nemzet boldogulásáért

„EURÓPÁÉRT ÉS AZ OTTHONOKÉRT . . .“ Hatalmas plakátok hívják fel a francia lakosságot az összes városokban a közös munka, a fenyegető vörös veszedelem ellen. „A fenyegető vörös veszedelem ellen csak az összefogás, az együttes munka mentí meg az európai nemzeteket,“ — hirdeti a kormány a megpróbált francia népnek . . .

DOLGOZÓ FRANCIAORSZÁG: A háborus nehézségek ellenére most fejezték be francia szakemberek a világ legmagasabb drótkötélpályájának építését. A kötélpálya végállomásán, 3600 m magasban meteorológiai megfigyelőállomás épült.

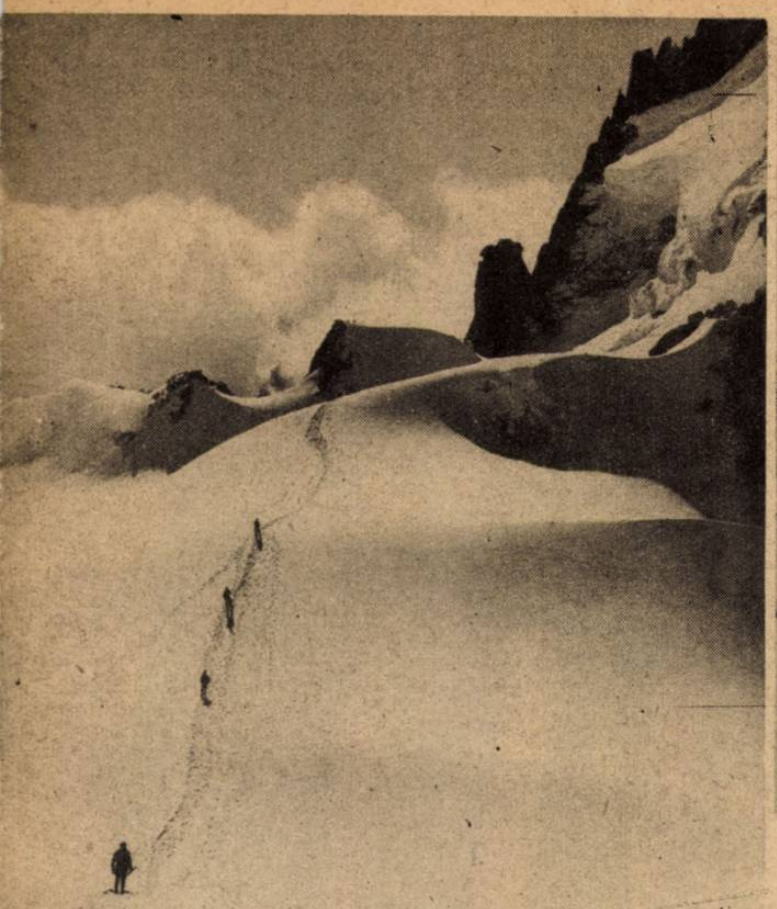

KEVESEN JUTNAK EL IDÉN a francia alpesek fenséges, csodálatos birodalmába. Az örök hó országában keskeny ösvény vezet a magános menedékhelyekhez. Mostanáig még elkerülte a háboru a háromezerméteres hegyórlások békés világát...

↑ KÖZÖSSÉGI MUNKA FRANCIAORSZÁGBAN. A bevezetett általános munkakötelezettség szervezete gondoskodik a téli tüzelő beszerzéséről. Szerencséje van az idén Franciaországnak, a tél még alig érezhető, de bekösönthetnek a fagyos napok...

Hogyan él a háború ötödik esztendejében a francia nép?... Hogyan oldja meg a mindennapi élet nehéz kérdéseit, s hogyan illeszkedik bele a megváltozott körülmények szokatlan és súlyos életrendjébe?... Mindenkit érdekel ez a kérdés, különösen ma, amikor az inváziós kísérlet hírei elöntik a világot. A párisi sajtó azt jelenti, hogy Petain marsall és Laval miniszterelnök, kormányával együtt, lázasan dolgozik az újév óta, hogy a nehezen helyreállított belső rend megszilárdításával védekezhessék Franciaország, a zűrzavar és a pusztulás ellen még akkor is, ha az angolszászok tényleg partraszállnak a francia földön... A nép, a háromesztendős arányiagos nyugalom légkörében él, de a sűrűn ismétlődő bombázások, a közelgő vihar nyugtalanságát növelik a lelkekben. A sokat szenvedett franciák a munkában és a kis örömökben feledik a multat és a jelent, s az új viharok helyett békére vágynak; — tiszta, erős, szabad jövendőre, amelyet nem zavarhat meg a bolsevizmus felrémlő veszedelme!...

AZ ÖREGEK IS MEGÉRTIK AZ ÚJ IDÖK SZAVÁT! Ez a világháborús hadifokkant 20 km-t gyalogolt ökrösszekere mellett, amig farakományát a gyüjtőhelyre juttatta ←

↑ A NÉMET VÉDERŐ ÉS AZ SS KATONÁI derekasan kivették részüket a munkából mindenfelé és segítettek a lakosságnak...

EGY KIS VIDÉKI VÁROSKA FŐTERÉN: fával megrakott 200 kocsi, szekér jelent meg a gyüjtés napján! →

FRANCIA NEVEZETESSÉG: a mozik előtt csak vasárnap szabad sort állani! Hétköznaponként szigoruan tilos a pénztárak előtt a várakozás ←

HÁROMESZTENDEI HADIFOGSÁG UTÁN UJRA OTTHON... Egy hazatérő francia hadifogoly átöleli rég nem látott fiacskáját. Gyakori még ma is a pályaudvarokon, a viszontlátás megható jelenete... →

JEANNE D'ARC FRANCIAORSZÁG VÉDŐSZENTJE. Aranyszobra Párisban hirdeti a franciák ősi győzelmét és az angolok kiűzését, hazájuk földjéről. Petain marsall az orleansi szűz emlékünnepét az új francia állam nemzeti ünnepévé avatta, a francia forradalom kitörésének napja helyett . . .

A PÁRISI MAGDOLNA TEMPLOM. Nincs ablaka, tornya és harangja . . . XV. Lajos király építtette, a párisi monda szerint azért, mert a haragos Pompadour asszony így szólott hozzá egyszer: „Felség, annyi a bűnbánó Magdolna Párisban az ön bűnei miatt, hogy külön templomot építtethet számukra . . .“

A MŰVÉSZEK HŰSÉGESEN KITARTANAK PÁRIS ÖREG FALAI KÖZÖTT, — az utcákon ma is gyakran feltűnik egy-egy festő s a műkereskedésekben nagy a keletje minden képnek. A francia pártolja a művészetet s mostanában szívesen szabadul a pénztől is . . .

SACHA GUITRY, a világhírű francia filmszínész (középen) — akit nálunk is jól ismer a mozilátogató közönség, — történelmi könyvet írt hazájáról s annak teljes jövedelmét Petain marsall segélyakciója javára ajánlotta fel

CHEVALIER, a francia vidámság koronázatlan színész-királya levest osztott a rászorulóknak. . . Párisban mostanában mindennap meleg levest, cigarettát és egyéb kisebb adományokat juttatnak ingyen, uccai kiosztással a nélkülözőknek. A francia színpad legnagyobb büszkeségei, — köztük Chevalier is, — gyakran segítenek segélyakció által megszervezett népkonyhákon

CIPŐT FRANCIAORSZÁGBAN IS NEHÉZ SZEREZNI, — az egyre nehezebben kapható bőrtalpú lábbelik helyett megkezdték a fatalpú cipők gyártását. Az üzemekben naponta sokezer fatalp készül el

NEM ESZKIMÓ HOLGY — PÁRISI DIVATDÁMA! Ez az ezüstrókával díszített kalap egybehangzó párisi vélemény szerint az idei tél kalapdivatjának legsikerültebb darabja. Hó még nem esett, de a divat és a képeslap a kalendáriumhoz alkalmazkodik s nem az időjáráshoz . . .

AZ „ARANYCSIGA"
Páris legjobb vendéglője. Nem olyan mint békében, de finom ételeit ma is aranyárakban számolja a dúsgazdagoknak . . .

KORA HAJNALI ÓRÁKBAN kapják meg a vidéki szállítóktól a párisi csarnokosok a zöldségféléket és a burgonyát, — a mai párisi konyha legfontosabb kellékeit . . .

ONTOS EMBER AZ VEGES! Páris légitá- dástól sujtott negyedei- n nagy kincs az ablak- g a ha a vándorló mes- elkiáltja az utcán: „vit- -i-er!" — az asszonyok utána szaladnak . . .

„VIHETI A SALÁTÁT, EGÉSZEN FRISS, MOST KAPTAM . . ." Az elárusitónő ugyan nem nagyon biztató külsejű, de a saláta olcsó s a háziasszony gyorsan bevásárlókosarába sülyeszti a ritka kincset . . .

„VIRÁGOT ÁRULTAM, AMIG SZÉP ÉS FIATAL VOLTAM" — „most örülök, ha vevő akad a zöldségre" . . . A párisi nagyvásárcsarnok jellegzetes alakja az öreg petrezselymes kofa

GUMIKEREKES PONNIFOGAT — a legdivatosabb párisi közlekedési eszköz! A vállalkozókedvű gazdag hölgyek maguk hajtják . . .

PÁRIS — VASÁRNAP DÉLELŐTT . . . A Montmarte jókedvű lakói örvendenek a konfliasparádénak. Minden alkalmat megragad a párisi nép a vidámságra és a nevetésre: Az élet nehéz, komor, gyászos és bizonytalan. Ki tudja mit hoz a holnap s áldás, ha még ma nevetni lehet . . .

KORA REGGEL pontosan érkeznek a gyár kapujához a munkásnők, akiknek nagy része a háború alatt vállalta felelősségteljes, komoly munkafeladatát ...

Gyárakban, műhelyekben, üzemekben, egyre több asszony és leány lép a férfiak helyébe, szerte a világon. A háborús helyzet érezteti hatását még a semleges országokban is s a megnövekedett termelési szükségletek a nőket is a férfiak munkahelyére sodorják. A háború szükségletei és a bekövetkezhető új veszedelmek újabb feladatok elé állítják az életüket védő nemzeteket s egyre több munkáskézre van szükség, a folyamatos termelés biztosítására. A honvédelmi szolgálatra behívott magyar férfiakat, magyar nők pótolják sok fontos helyen, s munkakörüket becsülettel töltik be a vasútnál, a postánál, a forgalmi szolgálatban, a mezőgazdasági üzemekben és a hadigyárak gépei mellett. A magyar közvélemény a legnagyobb szeretettel és megbecsüléssel tekint a nemzet közös céljaiért munkát vállaló magyar asszonyokra és leányokra!...

Asszonyok, leányok - új munkahelyeken

A Magyar Futár eredeti képsorozata (Jánosffy Endre felvételei)

»KÉSZ!« FELSZÁLLTAK AZ UTASOK, INDUL A VONAT... Somosy Erzsébet 1923-ban született, — négy polgári elvégzése után került a vasúthoz. Napi szolgálati ideje 8—9 óra, szereti és lelkesedéssel látja el szolgálatát. A MÁV-nál összesen 21 kalauznőt alkalmaztak eddig

GYORS- ÉS GÉPÍRÁST TANULT SZABADIDEJÉBEN Horváth Ferencné, aki három esztendője működik revizorként az egyik nagy üzemben. Sikeresen vizsgázott most várja kinevezését. Férje ugyanabban a gyárban lakatos, neveltei mesélik, hogy együtt látják el kis háztartásukat...

FRENCZL IDA üvegesiszolnő, 20 éves, kitanult varrónő, 1942 nov. óta dolgozik a gyárban, 3-an testvérek

KISS ERZSÉBET, 22 éves, 1941 óta dolgozik a gyárban. Szülei 15 hold saját földön gazdálkodnak, ő is segített, de feljött Pestre munkát vállalni. Kilencen testvérek, ebből öt fiú

TÍZ ESZTENDEJE TARTJA EL ÖZVEGY ANYJÁT, Cavetics Teréz. 12 éves kora óta dolgozik, sokáig volt gyári munkásnő. Most egy éve jelentkezett postai szolgálatra. Nyolcan vannak testvérek, ő a legidősebb

A FÉRJE KATONAI SZOLGÁLATOT TELJESÍT. Zimonyi Pálné maga látja el a kis gazdaság minden munkáját. Kiskanyókája hat esztendős, — ő is segít az édesanyjának. Nincs is semmi feumkadás: ő holdayi saját és a 3 holdas bérelt földjükön idejében elkészülit az őszi munkával

ESTI ELSZÁMOLÁS A SZOLGÁLAT UTÁN, Kovács VII. Mária a Beszkártnak dolgozik mult év februárja óta. Azelőtt kézimunkafiúlzletben volt kiszolgáló, de hamar megszokta új munkakörét. Most már ügyesen osztogatja a jegyeket a túlzsúfolt kocsikban is

A KALAUZNŐ OTTHON... Udvardi Erzsébet 19 éves, három vannak testvérek, apja szintén a BESZKÁRT-nál dolgozik. Vidéken van kis házuk és másfél hold szőlőjük, de nyári szabadsága alatt édesapjával együtt elmennek szüretelnek, hogy az évi kenyérnek valót megkeresték. Kovács szabadideje alatt ellátja kis háztartását s mikor ott voltunk, éppen édesapja ingét vasalta

AZELŐTT FÉRFIAK TANÍTOTTÁK BE A HUZAGOLÓ-GÉP KEZELÉSÉRE, ma a mindig vidám és jókedvű Borényi Erzsébet mutatja új társának a szakfogásokat. Végtegényre Erdélyben katonáskodik. Társa, Kümöz Margit addig más teremben dolgozott. Hat kis testvérének nevelésében ő is hozzájárul.

NÉMETH ISTVÁNNÉ 30 éves, három hónapja férjnél van és egy éve dolgozik a gyárban, mint optikai szerelő. Kézimunka- és pamutüzletben volt eláruslténő. Férje szintén gyárimunkás, de tavaly október óta katona, — tényleges idejét tölti ezredénél

KISS MAGDOLNA 23 éves, virágüzletben dolgozott mint eláruslténő, öten testvérek, apja gyárimunkás. Most komoly munkahelyen férfit helyettesít...

NÉGY GYERMEKE VAN Csincerák Lajosnénak, az egyik osztály revizoraként dolgozik három esztendeje a gyárban

A KÜLÖNLEGES MARÓGÉP kezeléséhez szakértelem és nagy gyakorlat szükséges, — Papp Erzsébet több mint egy éve hibátlanul látja el feladatát. Azelőtt cipőgyárban dolgozott hat esztendeig. Most — nagyon boldog, a jövő hónapban lesz az esküvője!

ÖZV. VINCZE IMRÉNÉ a posta egyetlen nő gépkocsivezetőnője. Férje 1941-ben, az orosz fronton halt hősi halált. Özvegységéig saját háztartásában dolgozott

„ELVEMHARISNYAGYÁR UTÁN HADIÜZEMBEN! Sunday Irén kereskedőből özvegy édesanyját tartja el. A huga még mindig szövőgyárban dolgozik, — ő egy esztendővel ezelőtt cserélte fel régi állását a hadiüzem munkapadjával

„HÁROM FÉRFI MUNKÁJÁT IS ELVÉGZI" — mondják Kopesik Mária kerékpáros kifutóról főnökei. Azelőtt a szegedi kenderfinomitóban és fonógyárban dolgozott, de nagyon megelégedett új munkakörében is, mert szeret kerékpározni. Édesapja az első világháborúban esett el.

VILÁG

A KULTURA PUSZTULÁSA!

DÚHÖNG AZ ÉHHALÁL KALKUTTA UTCÁIN... Ezt a képet a londoni „The Sphere" közölte, a következő aláírással: „Hinduk, akik éhhalált halnak Kalkutta utcáin. Ez a család csak egyike a bengáliai áldozatoknak. A hivatalos halálllista 200 embert számol naponként a városban, de a vidéken ezrek hullanak el mindennap..." Casey angol miniszter a napokban kijelentette, hogy India népének segítsége nélkül nem lehetett volna megnyerni az afrikai hadjáratot... A nép megkapta jutalmát...

A KULTURA IGAZSÁGA!

TÖBB LONDONI ÚJSÁG MEGÍRTA, hogy a németek „elrabolták" a délolaszországi Monte Cassino őrégi Szt. Benedekrendi kolostorának felbecsülhetetlen értékű könyvtárát és műkincseit. Három érdekes képünk bizonysága szerint, a német hadvezetőség kimentette az angol ágyúk tűzvonalából az olasz egyházi műkincseket s ünnepélyesen átadta, — a Vatikánnak!...

1 A monte—cassinói Szt. Benedek kolostor megmentett kincseit a német gépjárművek hosszú sora beszállítja a ← római angyalvárba

2 Kirakják a csodálatos gyűjteményt az Angyalvár udvarán ↑

3 A 20,000 kötetes pótolhatatlan könyvtárt és az egyházi kincseket átveszik a papal hatóságok a „Hermann Göring hadosztály tiszti küldöttségétől..

WENDELL WILKIE világfeltűnést keltő cikket írt Roosevelt elnök ellen s azt állította, hogy Teheránban Sztalin parancsolt az angolszász nagyhatalmaknak. Wendell Wilkiet Lengyelország és a Balti Államok függetlensége mellett s állásfoglalása miatt a moszkvai Pravda súlyosan megtámadta. A szenvedélyes vita tovább zajlik a szövetségesek ← között

103 ÉVES NÉMET TÁBORNOK. Theodor von Bomhard, január 13-án ünnepli 103. születésnapját teljes szellemi frissességben... →

AZ AACHENI GYÖNYÖRŰ, 700 ÉVES VÁROSHÁZÁT, súlyosan megrongálták az angol bombák. Aachennek nincs hadiipara, a város a kultúrintézmények székhelye.

ÚJSÁG

DUFF COOPER volt angol hadügyminiszter, Algírba érkezett a mult héten és átvette Anglia képviseletét, de Gaulle francia emigráns kormánya mellett. Működésétől a rikító ellentétek kiegyenlítését várják . . .

12 ÉVES FENNÁLLÁSÁT ünnepelte meg a holland nemzetiszociálista mozgalom. Mussert a mozgalom vezére, megjelenik hívei között

FRANCO TÁBORNOK, a spanyol államfő, a spanyol bányászok küldöttségét fogadja. Az asturiai bányavidékekről 14.000 bányász, aláírásával fejezte ki hűségét az államfő iránt

LAMAND ÉS VALLON SS-önkéntesek felvonulása Antwerpen főterére

VIKTORIA BALASKO Európa egyik legbájosabb színésznője. A kételkedésre nincsen ok . . .

AZ AACHENI DÓM IS KIÉGETT — karácsonynapján . . . Nagy Károly idejében épült s csodájára jártak valamikor az angolszász országokból is . .

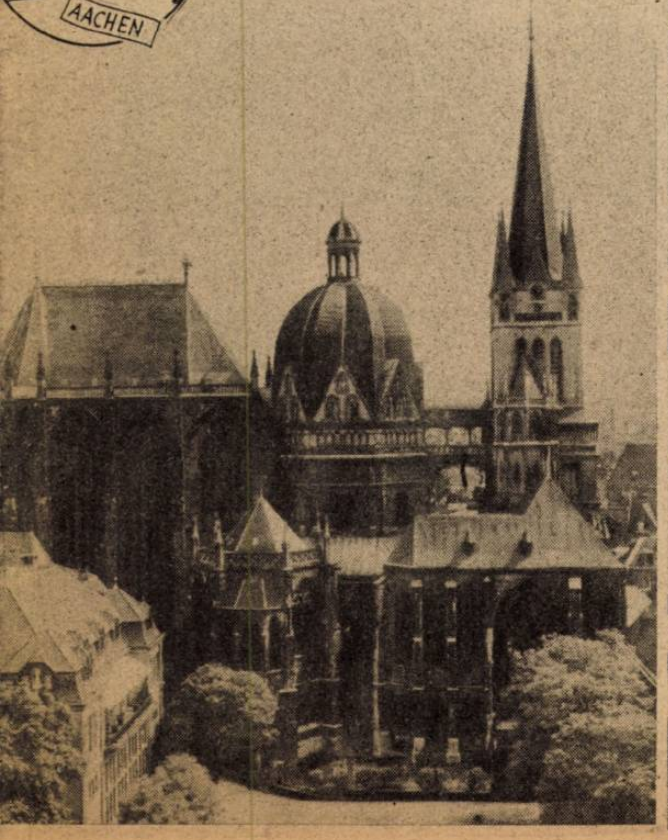

„CSAK A FÉNYKÉPEZÉS IDEJÉRE . . .“ A bolgár repülő altisztet meglátogatta falusi testvére, akit a vadászgép kormánykerekéhez ültettek néhány pillanatra. Lesz mit megcsodálni odahaza . . .

1 FÉNYEK VILÁGÍTANAK AZ ÉJSZAKÁBAN... A házsort robbanóbombák szaggatják le s az utcákon sárgásfehéren izzik mindenfelé a ledobált gyújtóbombák sokasága ←

2 AZ ÉGŐ FOSZFOR BELEMAR EGY LÉPCSŐHÁZ SZŐNYEGÉBE. Pillanatok alatt lángtenger hamvaszt el mindent...

FOSZFORLÁNGOK

PÁRATLAN KÉPRIPORT AZ ELVADULT ANGOLSZÁSZ TERRORTÁMADÁ-

5 AZ ASZFALT IS MEGOLVAD A MAGAS HŐFOKÚ FOSZFORBOMBÁTÓL

7 A HAJNAL ELSŐ DERENGÉSE. A KIÉGETT TEMPLOM TORNYAIN. A kereszt a helyén maradt ott is, ahol leszakadt az egész tetőzet...

8 VÁRAKOZÁS A SEGÍTSÉGRE ÉS AZ ÚJ LAKÁSRA. Csipős a hideg a korareggeli órákban s fájdalmas érzés az elüszkösödött otthon falait nézni...

3 FEKETE ÁRNYAK ROHANNAK ÁT A FÜSTÖN ÉS A LÁNGON: a légoltalmi szervezetek katonái! A halál környékezi őket önfeláldozó munkájukban, mert jaj annak, aki a folyékony foszforba lép!...

4 A PUHA, LEKVÁRSZERŰ FOSZFORANYAGOT szétspriccelte a robbanás ereje, de a légvédelmi őrség már felsorakozott az oltáshoz, megakadályozni a tűz terjedését

POKLÁBAN!

SOKRÓL ÉS A NÉMET NÉP CSODÁLATRAMÉLTÓ, HŐSI VISELKEDÉSÉRŐL

6 FENT, A FELHŐK FELETT, a csillagos téli éjszakában, a német vadászok támadják elkeseredetten a vaktában bombázó légi terroristákat. ¼ hatalmas négymotoros angol Lancaster-bombázó lángolva zuhan a feinőtakaró felé — s tovább, a megtámadott földre

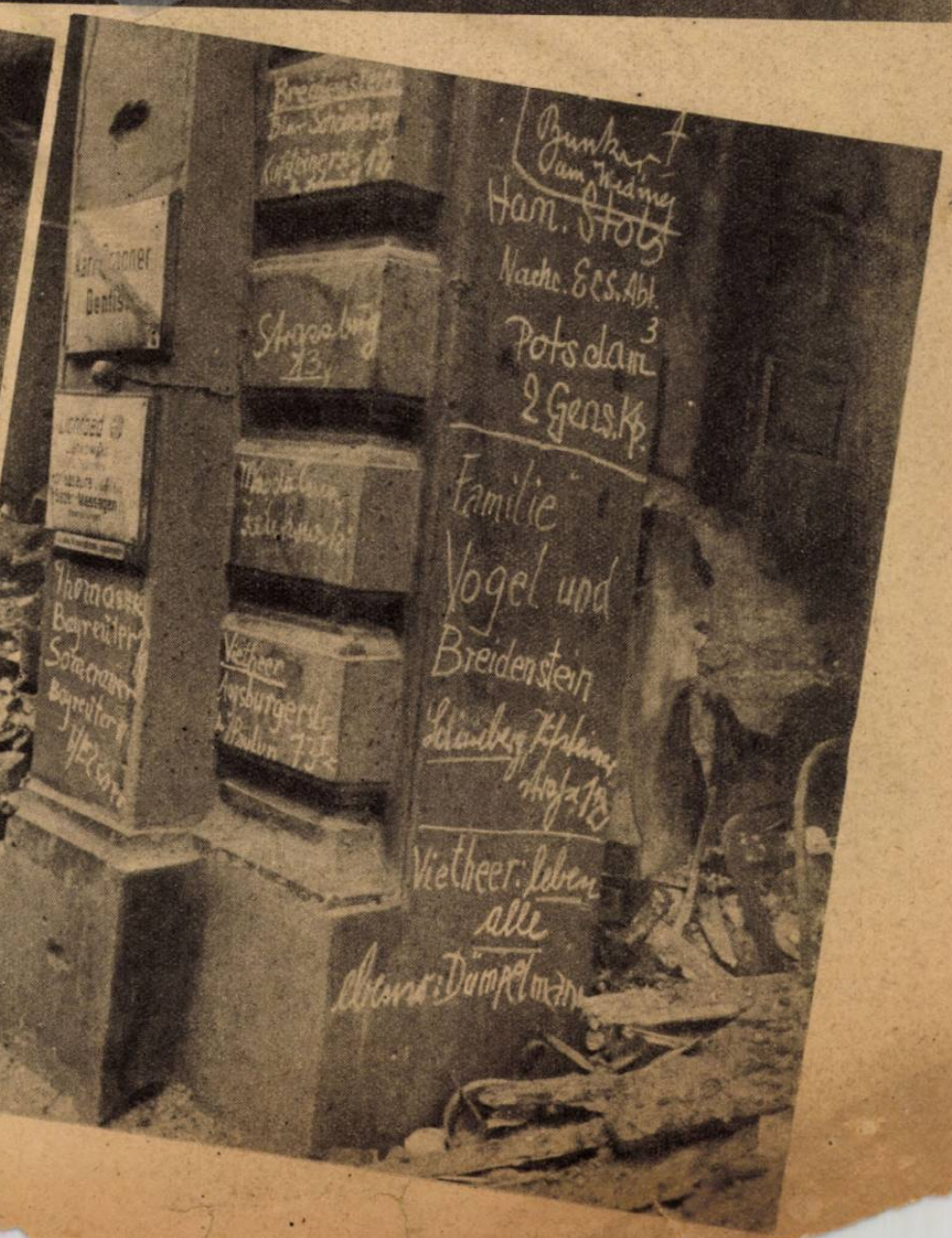

9 AZ OLTÁSI MUNKA TOVÁBB FOLYIK SZAKADATLANUL!...

10 ÜZENET A ROKONOKNAK ÉS AZ ISMERŐSÖKNEK... A romok közül kiszabadított családok gyorspostája a falakon fehérlik. „Élünk mindannyian..." „Mi is, a Dümpelmann-család..." Sorsok, életek reménnyel a krétasorokban...

↑ EGY, A SOK EZER KÖZÜL... A vörösök támadó hulláma csak a sánc előtt omlott össze. Alkonyatra elnémult a csatatér...

BRILLIÁNSOK A TÖLGYFALOMBHOZ Adalbert Schulz ezredes, a keleti páncélos csaták hőse, mint a német hadsereg 9. katonája kapta meg a legnagyobb hadi kitüntetést. Ezrede élén vezette mindig a rohamokat... →

HÓVIHARBAN A LENINGRÁDI FRONTON... Összehúzódva védekeznek a német katonák a gránátrepeszek és a dühöngő jeges szél ellen a keskeny, szabad árokban s várják az ellentámadási parancsot

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

A hírek özöne zuhog, — a világ minden részéből, a világ minden részére s ember legyen a talpán, aki az újdonságok káprázatos körforgásában eligazodik. Akinek pedig más dolga is van, mint a világ folyásának figyelése, az éppen csak ordító címeket olvashat el futtában s később csodálkozhatik azon, hogy hány hír, jóslás, fenyegetés és igéret sülyed a semmibe... Nehány héttel ezelőtt, a rejtélyes eredetű sürgönyök százainak vaskosra szedett címeit olvashattuk *„Európa elözönléséről"*, mintha az invázió, a partraszállás és *a befelé való menetelés,* bizonyos természetbarátok vasárnapi kirándulása lenne... Azóta kissé meghűvösödött a hangulat s megkezdődött a kellemes sajtójáték a partraszállási angolszász kisérlet időpontjának kitalálására. Az innen-onnan beszűrődő állítások nagyobbára határozottak, mintha a külföldi sajtóügynökség megbizottjának legalábbis *Eisenhower* tábornok súgta volna meg az indulási időt s a szenzációs, légből kapott koholmány, napok alatt becsavarogja a világot, itt-ott új színt s értelmet foltoznak reá, s mire visszaérkezik kiindulási helyére, *már a szülőapja sem ismer rá* és újra kilódítja a rádióűrbe, mint *„beavatott helyről nyert"* értesülést...

Az inváziós tervek hírei megszürkültek a hét folyamán. A „nyugati fal" megtámadását sok komolyabb angolszász újság, már csak *tavaszra igéri.* A *dalmáciai partraszállás* váratlanul felröppentett tervét, Anglia és Amerika hivatalosan megcáfolta. Ténynek látszik azonban, hogy *Gibraltár* kikötőjében hatalmas hajóhad gyülekezett össze, egyelőre ismeretlen célból. A dalmát partvidék szigetei Tito felkelő csapatainak birtokába kerültek az olasz fegyverletétel zürzavaros napjaiban, de éppen a mult héten jelentették a németek, hogy *Mljet* sziget elfoglalásával, a partizánok helyzete tarthatatlanná vált a kisebb dalmáciai szigeteken... *Az invázió kedvében bármelyik nap meglepetést hozhat, mert bizonyosra vehető, hogy a szovjet megköveteli az új frontnyitást, vérző seregeinek tehermentesítése érdekében.* Nem hadműveleti *előny,* hanem a szövetségi szerződésből előálló *szükség* kényszerítheti az angolszászokat a partraszállás hirtelen megkisérlésére s ez a szükségszempont már magában hordozza jogos katonai bírálatát is...

A természetellenes angolszász-szovjet viszonyt súlyos próbára szorították a közelmult diplomáciai eseményei. Az emigráns lengyel kormány valóban megrázó kiáltvánnyal fordult Anglia és Amerika közvéleményéhez s fegyelmezett nemzetközi formák között, tulajdonképen a lengyel föld és a lengyel nép védelmét kérte szövetségeseitől. Kissé elsietett volt a deklaráció, mert abból indult ki, hogy a szovjethadsereg a *lengyel határra ért,* de ezt a londoni értesülést német hivatalos helyen *megcáfolták...* A lengyel kormány ez alkalommal hitet tett újra, határainak sérthetetlensége mellett. *Moszkva* csak közvetve válaszolt a lengyel nyilatkozatra, az amerikai *Wendell Willkie*-nek adott rendkívül goromba és éles üzenetben. *Wendell Willkie* valóban világhíres cikkében rátámadt Roosevelt elnökre s azt állította róla, hogy Teheránban, Churchillel együtt csatát vesztett és ezért mostmár *Sztalin a legnagyobb úr a szövetségesek között...* Willkie síkraszállott Finnország, Lengyelország, a Baltiállamok és a Balkán önrendelkezési jogaiért, a moszkvai *Pravda* azonban, durva hangon rendreutasította az amerikai elnökjelölt politikust s felfedte saját imperialista céljait. A *Pravda* szerint a Balti államok ügye *szovjet belügy* s abba Willkie úr ne beszéljen bele... Ami pedig Finnország, Lengyelország és a Balkán kérdését illeti, *„a szovjet tudja, hogy miképen bánjon velük"* s cselekedeteihez nem kér tanácsot Willkietől...

Ez a félreérthetetlen hang botrányt robbantott ki Amerikában. A *New York Herald Tribune,* „példátlan ostobaságnak" nevezte a Pravda cikkét s következményekkel fenyegetődzött. Az angol sajtó balszárnyáról sok szerkesztő nekiugrott a — *lengyeleknek* s avval vádolta őket, hogy szándékosan idézték fel a válságot. Hét végére kialakult az angolszász sajtóban az áldott megoldás: — *Elhalasztani!... Elhalasztani!...* A kiütközött nagy ellentéteket felakasztják a jövendő szögére s úgy tesznek, mintha nem volna semmi baj... *Bemeszelik a repedéseket, amelyek két világ, két életfelfogás, két társadalmi, politikai és gazdasági rendszer között tátong... Csak az a nagy kérdés, hogy a tényekkel való szembenézés elhalasztása kinek kedvez: — az angolszászoknak, vagy az emberi kultúrát végső pusztulással fenyegető bolsevizmusnak?...*

MEDVÉT LŐTTEK A FINN KATONÁK! Büszkén húzzák be a zsákmányt a fedezékek vonalába

FINN GÉPPUSKAÁLLÁS a méteres vastagságú karéliai hómezőn

VESZEDELMES KÖZELSÉGBEN!... A német szállítóhajó közvetlen közelében robban az ellenséges torpedó, az Északi Jeges tenger vizein

A csatatérekről

a szárazföldi, tengeri és légi küzdelmek még mindig félelmetesen fokozódó kiterjedését jelenthetjük. Roppant arányokban bomlik ki a népek csatája s minden új erő bevetése a döntés siettetését sejteti.

A szovjetfronton az időjárás még az elmúlott héten is szokatlanul enyhe volt s kedvezett nagyobbszabású hadműveletek végrehajtásának. Tavaly ilyenkor már 40—50 fokos hideg fagyasztotta be az orosz folyókat, még a déli frontszakaszokon is, az idén csak az éjszakák kegyetlenül hidegek, de a hóviharok gyorsan átzúgnak a síkságokon s a déli órákban még *Leningrád* alatt is megindul az olvadás. A szabad terepen bizonytalan a mozgási lehetőség, hiányzik a csonttá fagyott föld a nagy páncélosok alól s ezért összpontosul annyi

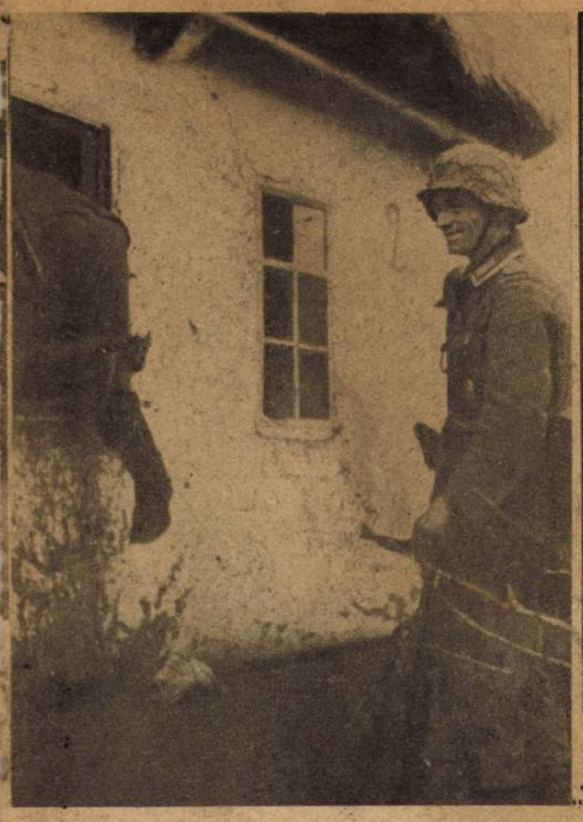

HÁZ, A SENKI FÖLDJÉN ...
Az ajtó a szovjet tűzvonalába esik és szemmel tartják a vörös lövészek. A közlekedés ← csak a hátsó ablakon át — tanácsos ...

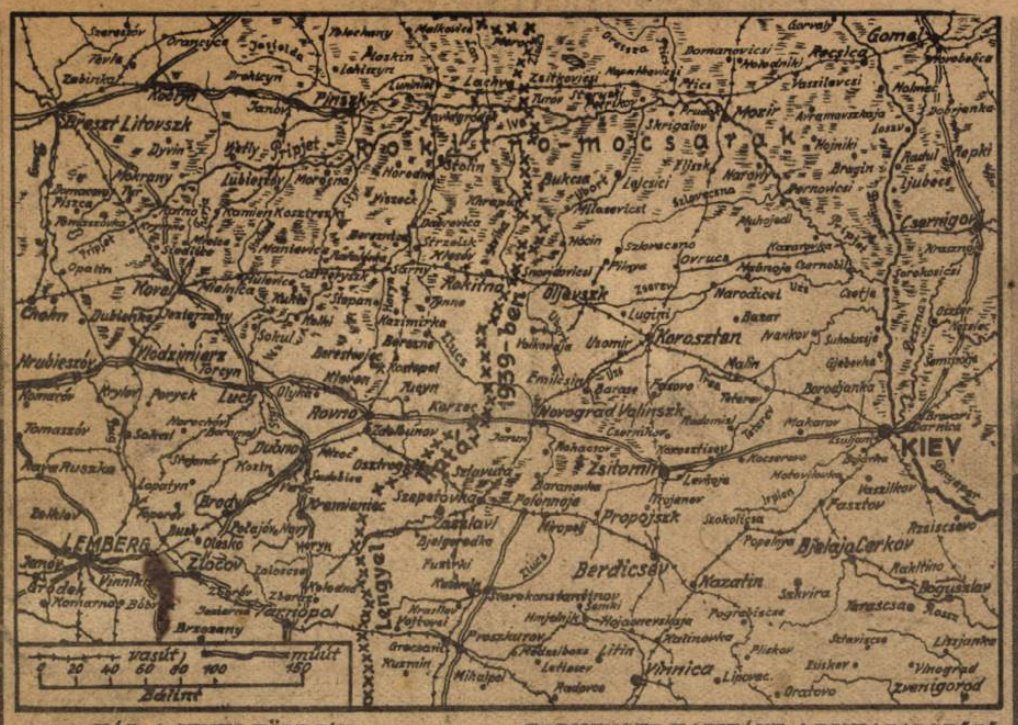

ERDMENGER KAPITÁNY, A BISKAYAI GYŐZŐ
A vezetése alatt álló német tengeri egységek a angol rombolót süllyesztettek el és két cirkálót súlyosan megrongáltak →

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

elkeseredett harc a *főútvonalak köré*. A haditudósítók leírásaiból az az általános benyomás alakul ki az emberben, hogy a gyújtópontokra tömörült, a seregek ereje s a fátyolszerűen megszállt óriás kiterjedésű terepszakaszon bárhol áttörhet egy-egy páncélos ék s haladhat előre, amíg el nem vágják valahol a visszavonulási útját ...

A szovjet mégis a télben bízik s számolni kell a vörös hadsereg offenzívájának kiterjesztésével mindenütt, ahol jelenleg a legnagyobb csaták tombolnak.

A *leningrádi körzetben* aránylag nyugalom uralkodik, de a rohamcsapatok tevékenysége élénkül. A német nehéztüzérség lövi a várost és a *kronstádti* kikötőt. *Nevel és Vitebszk összefüggő szakaszán, szünet nélkül tombol a nagy csata!* Neveltől északnyugatra, az összefogott elhárító tűzben számtalan vörös támadás omlott össze. A Vitebszk körül fellángolt változatos harcokban, a várostól északnyugatra a német vadászok törtek előre s rendkívül heves, elkeseredett harcban állanak a bevetett vörös tartalékerőkkel. Páncélos és légi alakulatok viaskodnak egymás ellen *s a helyzet még nem tisztázódott*. A szovjet a hét végén Vitebszktől délkeletre áttörésre dobta be rohamhadosztályait, s a véres harcban 84 páncélost vesztett. *Rjesicától* délre és *Propoiszktól* nyugatra, a németek nagy elhárító sikert arattak.

Zsitomir—Berdicsev szakaszán, karácsony estéje óta dühöng egyfolytában a gigantikus csata! A szovjet 30 gyalogos hadosztály, 20 páncélos dandár és a legerősebb tüzérség felvonultatásával lépett harcba s tartalékokkal biztosítja állandó túlsúlyát. Berdicsevet napokig tartó utcai harcok után ürítette ki a német hadsereg. A szovjet olyan nagy veszteséget szenvedett, hogy a hét közepén támadása napokra ellanyhult, de a hét végén már újra fokozta nyomását, Berdicsevtől nyugatra és Bjelaja-Cerkovtól délnyugatra, ahol nyilvánvalóan délfelé iparkodnak előretörni a vörös hadak. A német légi erő, ebben a térségben különös hevességgel avatkozik be a földi harcokba ...

A nagy Dnyeper-kanyarban is újult erővel támad a szovjet s az a helyzet, hogy az itt kialakult csatatereken, 300—400 kilométerrel keletebbre harcolnak a német csapatok, mint a berdicsevi szakaszon! Különösen Cserkasszi, Zaporozsje és Nikopol térségében és a Krim félsziget körüli területekről jelent a német légi felderítés hatalmas szovjet csapatösszevonásokat ... A legnagyobb csaták Kirovográd és Krivoj Rog körül dúlnak. Kirovográd két oldalán óriási szovjet tömegtámadásokat fog fel a német haderő s hét végén megkezdődtek az utcai harcok a város belsejében is. Vatutin, a vörös tábornok, minden rendelkezésére álló csapattestet az első vonalba irányít, hogy a rohamok kezdeti lendületét továbbra is megtarthassa s hadműveleti sikert érhessen el. A német hadsereg az ellenfél felőrlését tekinti legfőbb céljának. Csak az áttörő és bekerítő mozdulatokat akadályozza meg s lassan kiüríti a makacsul támadott területeket, hogy ereje töretlen maradjon ... A szovjetfront áttekinthetetlen és szándékosan leplezett eseményeinek összefüggését és fontosságát, valószínűleg csak tavasszal ismerhetjük fel ...

A délolaszországi fronton,

az amerikaiak a nyugati, az angolok a keleti arcvonal egyes szakaszain indítottak heves támadásokat a német záróállások ellen, de a lényegtelen kezdeti sikerek és véres, súlyos veszteségek után, a megkezdett hadművelet újra ellanyhult. *Mignanótól* északra, a németek feladtak két hegycsúcsot, *Venafro* és *Ortona* szakaszán csupán helyi betörések jutalmazták az angolszászok nagy áldozatait s az általános helyzet változatlanul a régi maradt.

A légi háború

új terrortámadásai, Németországban *Kiel, Stettin, Aachen, Mannheim, Ludwigshafen* és a *Rajna-westfáliai* iparvidék térségében okoztak súlyos károkat, elsősorban műkincsekben és lakóházakban. *A német légi vadászok 24 óra alatt 97 angolszász repülőgépet pusztítottak el s január első hetében 262 gépet vesztettek az angolszászok Nyugateurópa légi terében!*

A hét folyamán sokat szenvedtek az olasz kulturvárosok a hírhedt „szőnyegbombázások"-tól s légitámadás érte Szófiát is.

A tengereken

feltűnő esemény a német búvárnaszádok harcának kiújulása. Tíz nap alatt 21 angol és amerikai rombolót süllyesztettek el a német tengeralattjárók, több mint 3500 főnyi legénységgel együtt! Az angolszász karavánokat új veszedelmek fenyegetik. A *német gyorsnaszádok* egyik köteléke előretört a héten az angol partvidékig s veszteség nélkül elsüllyesztett egy karavánból 5 hajót, összesen 12,500 tonnát és egy őrhajót. *Az európai front szilárdan áll s józan angol katonai szakértők is hirdetik a világnak, hogy az angolszászok és a szovjet győzelmi propagandáját a fegyvertények még nem igazolják s hogy a nagy meglepetések kora még nem múlott el... Örömmel csatlakozunk ezekhez a véleményekhez s várjuk hittel és nyugalommal a jobb jövendőt ...*

STUDENT REPÜLŐTÁBORNOK, ejtőernyős csapatainak felvonulását figyeli egy harckocsiról, a délolaszországi fronton

EJTŐERNYŐSÖK ROHAMA AZ ANGOL ÁLLÁSOKRA, a felázott délolaszországi harctéren

JAPÁN TENGERÉSZETI REPÜLŐGÉPEK, a Bougainvilletől délkeletre fekvő Shortland szigeten

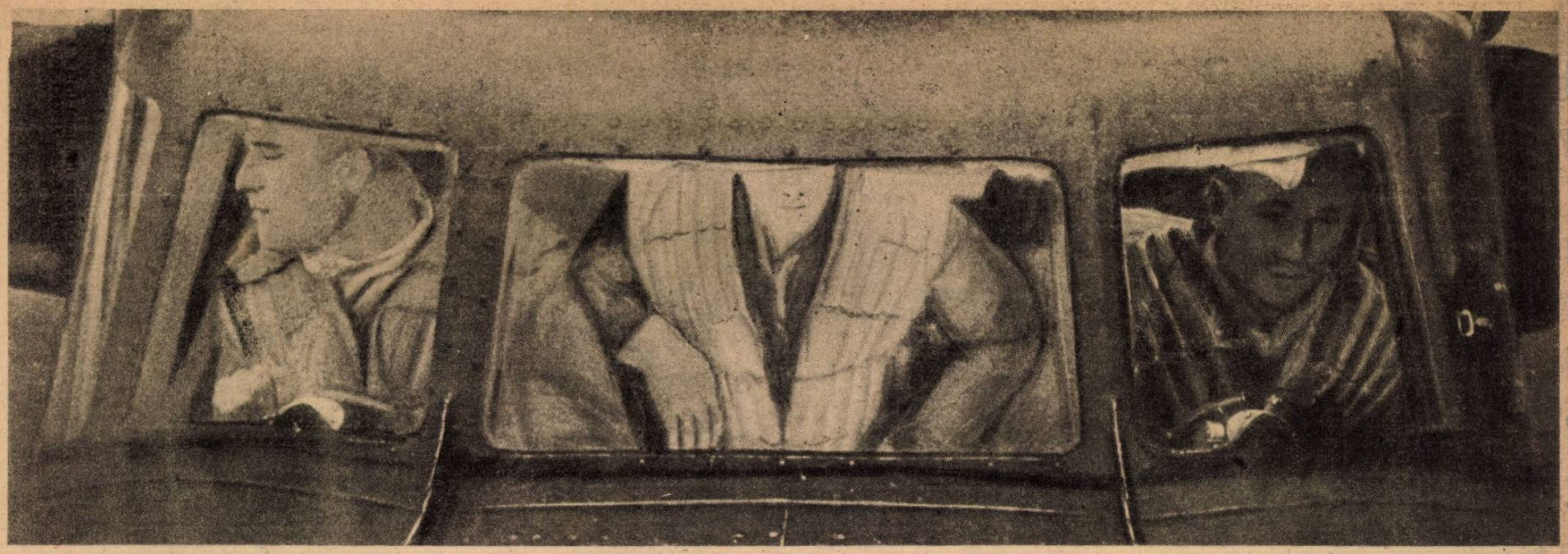

1 HAT SZEM FIGYELI A NÉMET REPÜLŐGÉPBŐL AZ OCEÁNT, A LEZAJLOTT LÉGICSATA UTÁN. Az áldozatokat keresik, hogy segíthessenek...

MEGMENTETT ANGOLOK!

LOVAGIAS SEGÍTSÉG AZ ELLENSÉGNEK. ÍGY IS LEHET HARCOLNI, NEMCSAK FOSZFOR-BOMBÁKKAL...

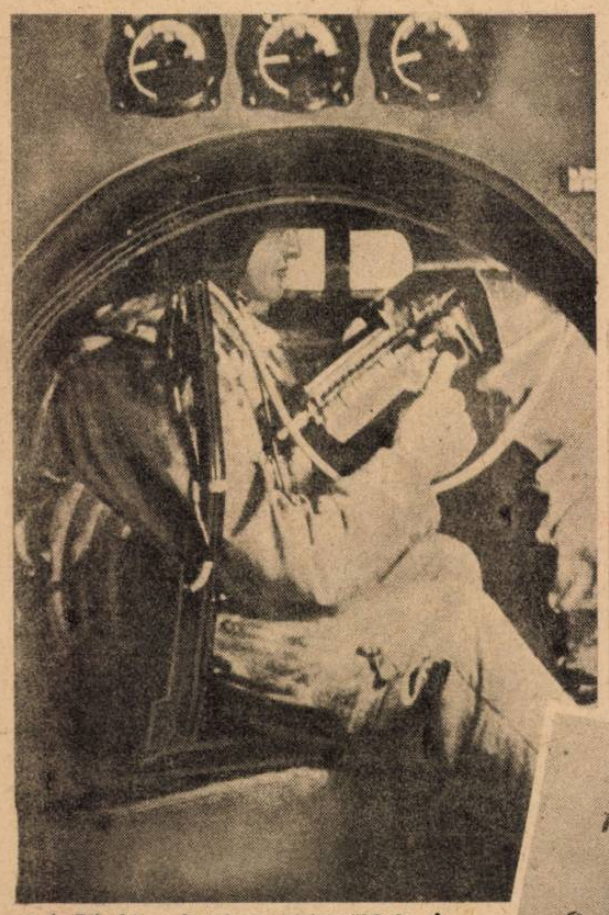

2 A DO 24, a hatalmas vizirepülőgép, az emberbaráti munka szolgálatában áll, de a fedélzeti mechanikus, ujját állandóan a géppuska ravaszán tartja, hogy megvédje a gépet, a hirtelen angolszász támadásoktól...

3 HÁROM ANGOL EGY MENTŐCSÓNAKBAN!... A német repülőgép néhány füstlövedéket lő köréjük a leszállás előtt, hogy a helyet el ne tévessze s a csónakot erős hullámverésben is megtalálja...

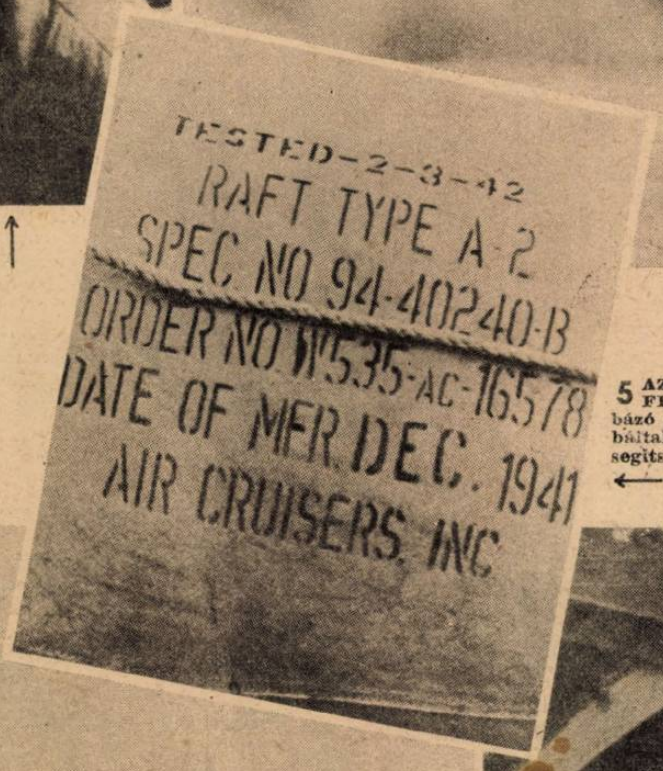

4 AZ EGYIK ANGOL MÁR ÁJULTAN FEKSZIK a kimerültségtől, amikor a leszállott német gép felveszi őket...

5 AZ ANGOL GUMICSÓNAK FELIRATA. Egy lezuhant bombázó életben maradt repülői próbáltak menekülni rajta, de a német segítség nélkül sohasem értek volna partot...

6 A JEGES OCEÁNI FÜRDŐBŐL, FŰTÖTT HÁLÓZSÁKBA KERÜL A FÉLHOLTRA VÁLT ANGOL REPÜLŐ és orvos gondoskodik róla, már a levegőben... A légi kikötőből kórházba kerül a fogoly. Életét a nemes ellenfélnek köszönheti...

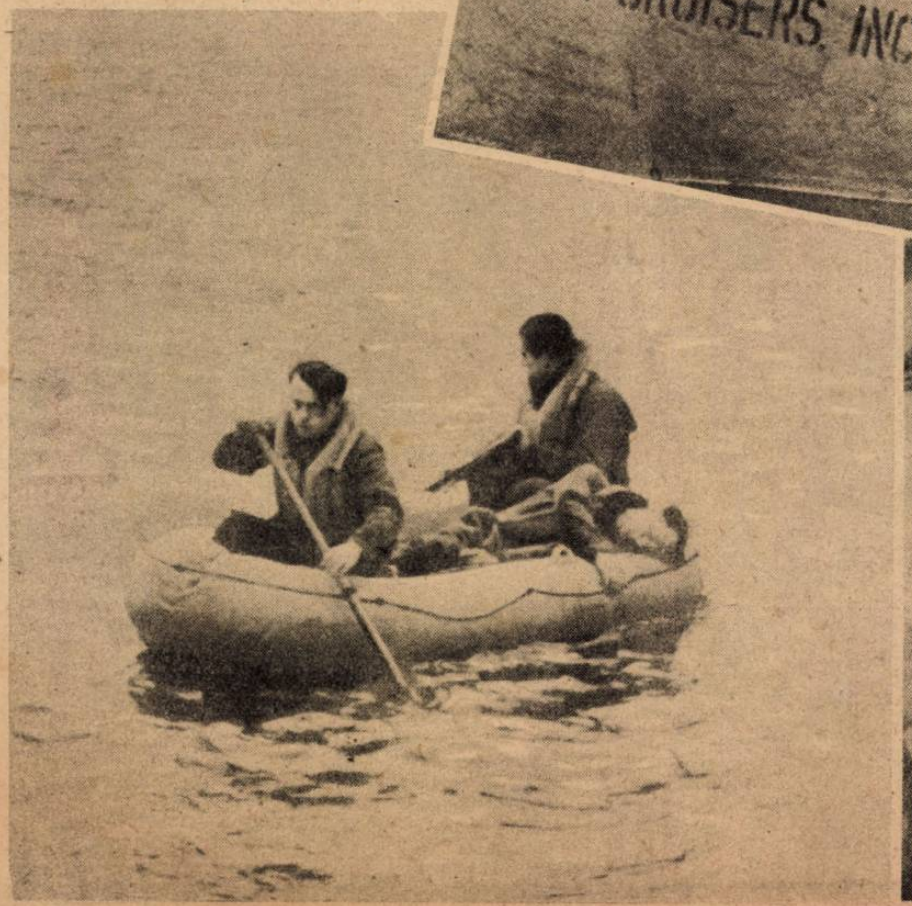

RÉGI MAGYAR HUMOR

valamelyes antisemita hangulatok jelenlétéről, az 1876. esztendőben, Pest városában, bizonyítani, hogy nem mai találmány a „sidók tsalafintaságának“ felismerése! . .

A PESTMEGYEI GENTRYBÁLON.

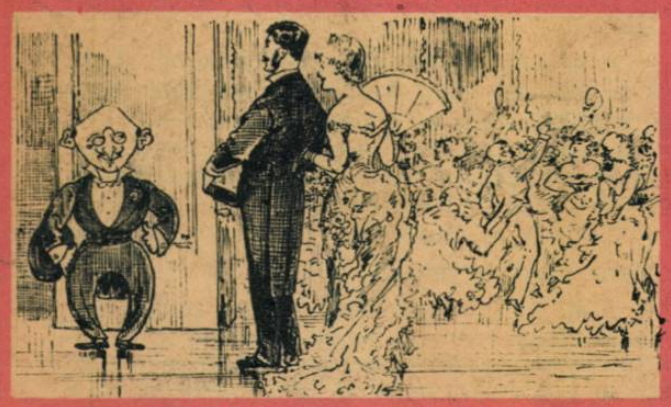

Rendező: Mit keres ön itt Pest-Kiskún kikerekitett vármegyék báljén?

Csacsádi: Piczegepóresz! Nézzen meg jól engemet, nem vagyok én is kis Kóhn és kikerekitett? ! . . .

(Megjelent 1876 február 10-én.)

Deák Ferencz-requiem a zsinagógában.

Gänsefusz. Hallod mit prédikál a rabbi? Vegyünk példát a Deák Ferenczről, az ő nagy műveiről.

Gyémántkövi. Hát mi volt Deák legnagyobb műve?

Gänsefusz. Nű! A kiegyezés! —

Gyémántkövi. A kiegyezés? Jó, hogy tudom. Megyek kiegyezkedni en is. Csak vindlok előb hozá egy kis csődöt.

(Megjelent 1876 február 18-án.)

A MUSZKA TENGERI KIGYÓ.

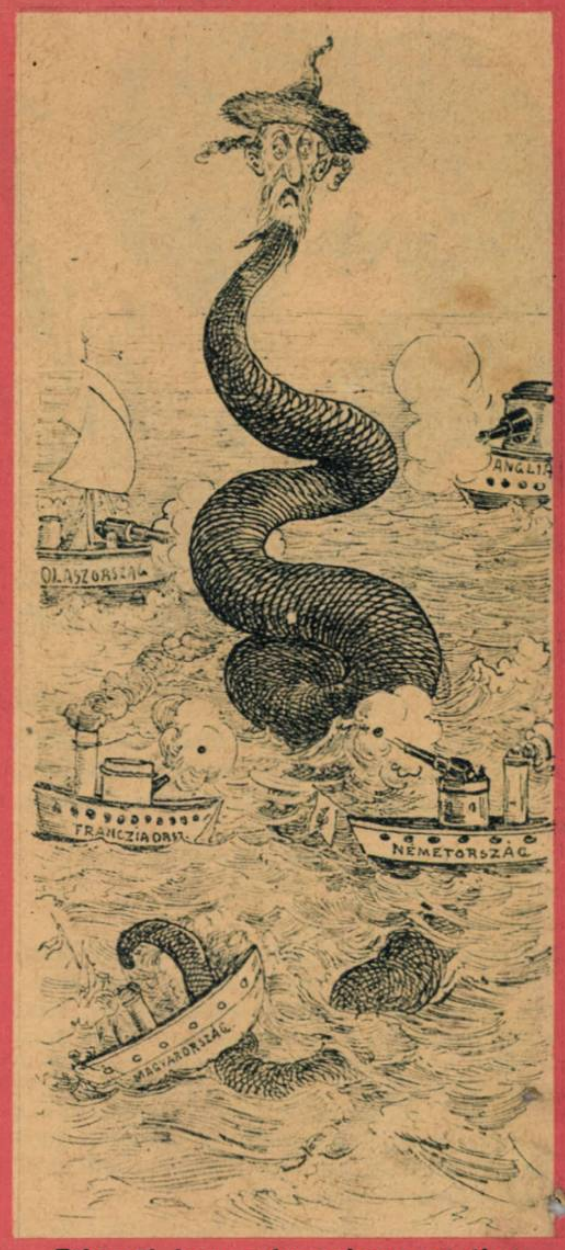

Fölmerül, hogy a humanizmus nevében helyet kérjen a kulturnemzetek hajóján.

(Megjelent 1876 május 17-én.)

PARLAMENTI CSENDÉLET.

Mozgás a jobboldalon. Mozgás a baloldalon.

Általános nyugtalanság. Derültség.

(Megjelent 1876 június 4-én.)

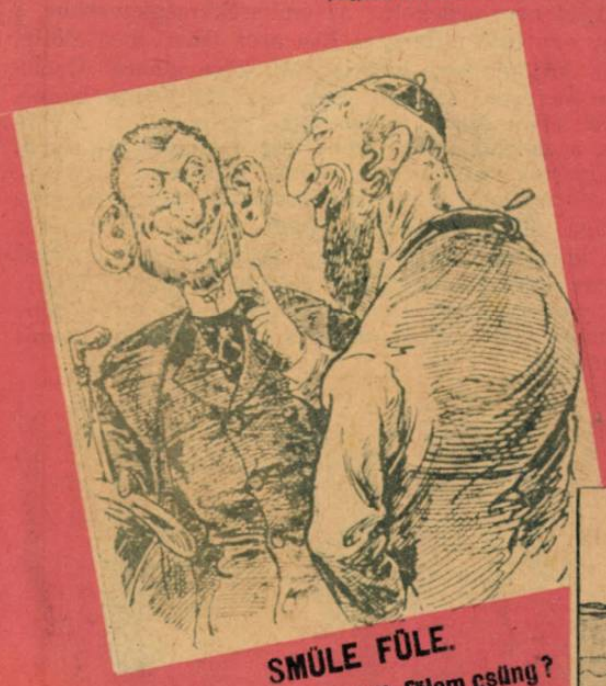

SMÜLE FÜLE.

SMÜLE: Mózes, melyik fölem csüng?
MÓZES: Mind a kettű!

(Megjelent 1876 július 1-én.)

SIÓFOKON.

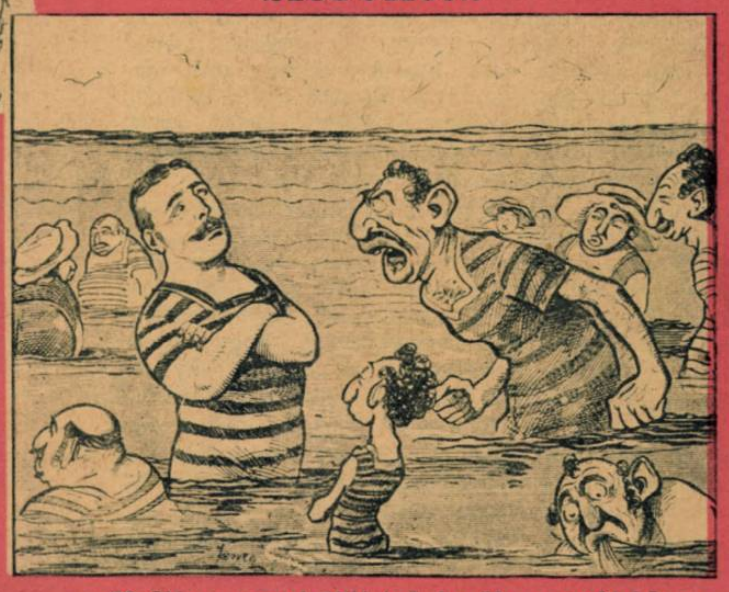

— Holljo mogo! Mit tolakodjo mogát ide o mi förödőnkbe? No nézzen meg oz ember, wie unverschämt! Menjen mogo Füldvárro!

(Megjelent 1876 augusztus 1-én.)

A BOJKOTTÁLT MAGYAR NÉPDAL.

(Abbaziai csendélet.)

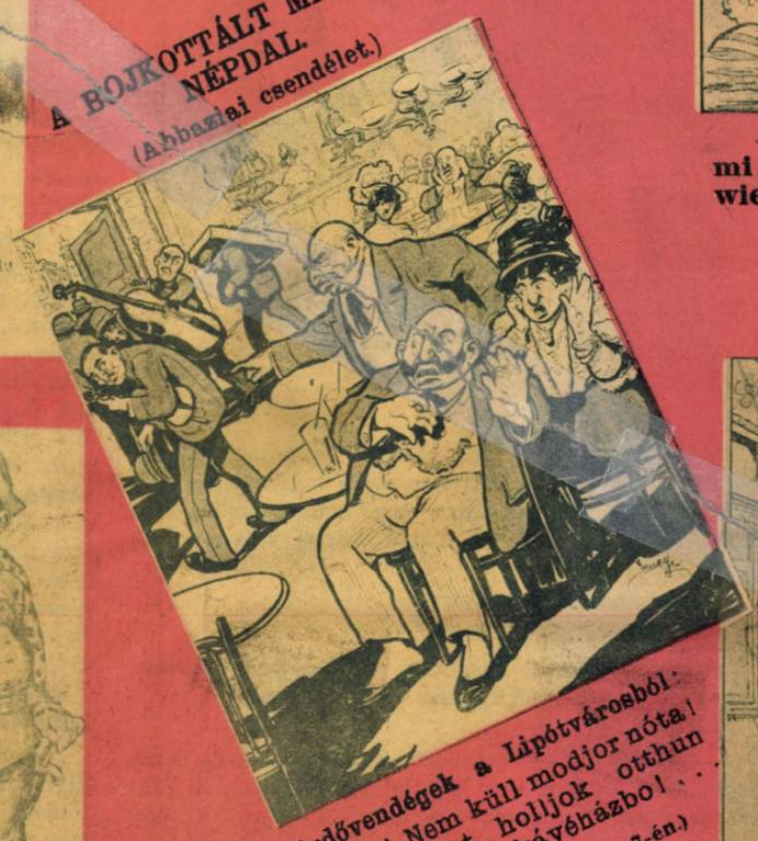

Fürdővendégek a Lipótvárosból: Abczug! Nem küll modjor nóta! Oztot eleget holljok otthun Bodapesten o kávéházbo! . . .

(Megjelent 1876 augusztus 7-én.)

AZ IDŐK JELE.

— Osszonság, fagadja meg éntülem o tonácsot, odjo el nekem ozokot o rohákt, okkor nem fagja megenni o moly!

— Ejnye, hát már maga is udvari tanácsos?

(A Bolond Istók 1876 december 25-i számából.)

ŐSÖK ÉS UNOKÁK.

A hol a báró kezdődik.

(Megjelent 1876 október 18-án.)

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(73.)

Juda ezen a napon a bankban volt. Maga se tudta, miért, már kora reggel átment, asztalához ült, pedig dolga semmi se volt. Stern bácsi sápadtan érkezett, jóval később, mint ő.

— Na, mi van? — kérdezte tőle.

— Sok a katona...

Juda bólintott.

Félt, mint életében még soha. Hiába beszéltek neki annyit a forradalomról, Andor hasztalan magyarázta oly sokszor: milyen gyönyörű az, mikor a nép lerázza magáról a szolgaságot, — mint mondani szokta kissé idejét múlt fordulattal, — ő nem örült. A pogromokra gondolt, melyekről gyermekkorában annyit hallott. Ki tudja, a tömeg szenvedélye hová fajul, s mire szánják magukat az emberek, ha egyszer látják: senki se parancsol többé nekik, ha régi törvények elveszítik erejüket?

Az utca csupa szegény. Látta multkor az Astoria előtt a tüntető tömeget, rongyos férfiak, éhségtől szürke arcú asszonyok sűrültek benne, azok nemcsak a hatalmat gyűlölik, hanem a polgárt is, a gazdagságot is, s mi történik, ha nyomorult életükért bosszút akarnak állni, s nem csupán az uralmat akarják, hanem a könnyű élet eszközét: a pénzt is? Ha betörnek a házakba, az üzletekbe, a bankokba, megrohanják azokat, akiknek öltözékéről látják, hogy nem közülök való, hiszen a holmi, amit magukon viselnek ők, s amely a burzsoá testét takarja, hasonlatos az egyenruhához. Pontosan tudni lehet: ez az ember ebbe a táborba tartozik, a másik abba, akár csak az ellenséges hadseregek tagjai.

Stern bácsi tekintetében ugyanazt az elrémült félelmet fedezte fel, mint amely az ő pillantásában ott bujkált, s fellobbant minden utcai zajra, minden közeledő lépésre, vagy emberi kiáltásra. Most! Most jönnek be, vérben forgó szemekkel, nyers ordítozással, kezükben töltött fegyverekkel, hogy összetörjék a butorokat, szétverjék a pénzszekrényt, s megölve őket, testüket kidobják a csatakos utcára...

Stern bácsi elhelyezkedett asztala mellett, de dolgozni nem volt képes. Szöszmötölt, turkált a könyvek közt, a tollat be-bemártotta a tintába, aztán tétova mozdulattal visszaejtette.

— Nem volna jobb, ha bezárnánk? — kérdezte.

— Bezárni? — Miért? — tettette, mintha nem tudná, miről van szó.

— Persze! Az ember nem tudhatja...

— Ugyan! — legyintett. — Ez nem olyasmi. Nem pogrom ez, Stern bácsi, csak forradalom.

— Tudom, tudom... De nézze, valakinek eszébe juthat, hogy ez egy bank, s itt pénz van. Egyik ember a füstölt heringre éhes, a másiknak bankó kell. Ki tudja, mit gondolnak magukban azok, akik az utcán kiabálnak? A rendőrség most tehetetlen, láttam, nem is nagyon akarnak azok beleszólni a forradalmárok dolgába. Én azt mondom, csukjunk be szépen. Mondja már, hogy éppen ezen az egy napon nem lesz itt senki! Hiszen felek úgyse jönnek, kinek jut eszébe máma üzletet kötni?

Juda nem is válaszolt. Bevonult szobájába, az ajtót is magára csukta, aztán az ablakba állott, a függöny mögé, s onnét nézte: mi történik.

Szakadatlanul jöttek a tüntetők. Kipirult arccal asszonyok kiáltoztak, csecsemőket emelve karjukon, bakancsos, olajos arcú férfiak masíroztak hajadonfőtt és énekeltek, — olyan volt az egész, mint egy bizarr körmenet. Közben fegyverek ropogtak hol távolabbról, hol egészen közelről.

Vajjon mit csinál most Andor? — jutott eszébe. — Bizonyára élete legboldogabb napja ez.

Felvette a telefont és Reményiéket hívta. Hugó nem volt otthon, az asszonnyal beszélt, aki aggodalommal teli hangon tőle kérdezte: mit tud? Nem, egyáltalán nem örült annak, ami a városban történik, a bizonytalanság és félelem fátyolozta el hangját. Andorról már napok óta nem hallottak ők se, jóformán haza se járt, aludni se.

Letette a hallgatót.

Nagyon egyedül érezte magát, magányosabbnak, mint bármikor életében. Sehova nem tartozik, voltaképpen barátai sincsenek, legfeljebb érdektársai, akikkel rövidebb, hosszabb időre összefűzi a közös üzlet, — s aztán vége. Mindahhoz, ami történik, nincs köze, mindegy, hogy a forradalom győz, vagy lovak tapossák patáik alá a tüntetőket az utcán, s vérbe fullad ez az egész mozgolódás. Nem szívügye se egyik, se másik... A fia: az egyetlen teremtmény, akihez köze van, de ez a kapcsolat is oly laza szívében! Jóformán alig látja a gyereket, nincs rá ideje. A családi érzés, melynek otthon, Tarnopolban, a szülői háznál, oly megható jeleit látta, ismeretlen számára. Érdekek irányították gondolatait, ösztöneit csaknem egész életében, a világ ellen harcoló magányosok nyers érzései lobogtak csak benne.

Leült az asztal mellé, tenyerébe hajtotta fejét, s legszívesebben nem gondolt volna most semmire. Az üzlet nem érdekelte, az emberek mégkevésbbé, s ahogy egy futó pillanatra Éva arca jelent meg előtte, az is közömbösen hagyta. Mi köze hozzá? Ördög vigye az egész világot, csak egy zug volna benne, ahová elvonulhat, nyugodtan, pénzével, s kivárhatja a megbolondult emberiség lehiggadását. Igen: a pénzének, vagyonának sorsa érdekelte egyedül. Ezt a vagyont féltette a változástól, csak szégyelte önmaga előtt beismerni. Testi épsége is, élete is csak annyiban izgatta, hogy gazdátlanul maradhat mindaz, amit összegyüjtött. Egy buta golyó eltalálja az utcán, egy forradalomtól megrészegült ember főbe sujthatja, — s akkor mire volt jó mindaz, amit végbevitt?

El kell utazni... Elhatározta, hogyha csak lehet, itt hagyja Pestet. Bármennyire kellemetlen volt számára a gondolat, belátta: nem tehet mást, leutazik falura s ott várja ki, míg a dolgok valahogy kialakulnak.

Stern bácsi kopogtatott rá.

— Nem gondolta még meg?

Arca egészen hamuszürke volt, szája reszketett, s ahogy elengedte a kilincset, ujjai is remegtek.

— Nem kell félni.

— Tudja mit? — kérdezte elszántan. — Én haza megyek. Mi vagyok én? Egy hős? Fenét vagyok hős, egy öreg zsidó vagyok, aki még szeretne élni egy darabig. Én nem szerencsétlenkedek itt magának a bankban, a legforgalmasabb helyek egyikén. Szemben velünk a fűszeres kirakatát éppen az előbb törték be, csak látta volna, hogy hajingálták az auslagból a portékát... Az a szegény ember...! Nem várom meg, amíg ide is kedvük lesz bejönni. Hogy engem a maga pénze miatt agyonüssenek? Mi hasznom van nekem abból, ha itt őrzöm a kasszát, meg magát? Ki fizeti azt meg nekem, ha beverik a fejemet?

— Hát ha olyan nagyon fél, nem bánom, menjen haza.

— Nézze, Brandstein Juda, csukjunk be, jöjjön maga is. Mit izél itten? Azt hiszi, nem látom, hogy maga is fél? Szedjük ki a kasszából ami benne van, a pénzt tegye a zsebébe, vigye haza. A könyveket legfeljebb kidobják az utcára, vagy széttépik, ha betörnek. Azt még ki lehet birni.

— Hol van az altiszt?

Stern bácsi legyintett:

— Ajaj! Az is tüntet. Most minden koldus tüntet. Lehet, hogy éppen az hozza majd ide a többieket. Emlékszem, maga egyszer pofonvágta, mert nem törölte le a port az asztalról. Ha eszébe jut az a pofon, akkor nem irigylem a maga sorsát. Ilyenkor az emberek bosszúállók.

— Hát jöjjön, zárjunk be, — adta meg magát Juda.

A pénzt kivették a páncélszekrényből, megszámolták, Juda belegyűrte a bankjegyeket a zsebébe, s egy pillantást vetve a bank szobáira, úgy búcsúzott el a helyiségtől, mintha csakugyan nem látná már többé. Nagy kínnal lehúzták a redőnyt is, Stern bácsi válla közé húzta a fejét, s nekivágott egy mellékutcának. A Gizella-téren hömpölygött a tömeg, a Vörösmarty-szobrot rajzották körül az emberek, valaki a magas talapzaton állott, a Szózatot éneklő márványalakok csoportjában, s öklét rázva szónokolt, az emberek meg énekelni kezdték: Hazádnak rendületlenül... Juda egy pillanatig nézte a képet, aztán ő is hazafelé tartott. Kezét rászorította kabátjára, ott, ahol a belső zsebben a bankjegyköteget húzódtak meg, s mint valami tolvaj, surrant a fal mellett, a házakhoz csaknem hozzátapadva, tovább.

Furcsa volt, hogy az emberek mind az út közepén jártak most. Nagy csoportokba verődve mentek, ott, ahol a kocsik és autók robognak tova rendes körülmények között, a gyalogjáró senkinek se kellett, s azok, akik a háború, a hadsereg ellen tüntettek, csattogó, ritmusos lépésekkel abcugolták a királyt, s éltették Károlyi Mihályt.

Megkönnyebbülten sóhajtott, mikor besurrant a kapun.

— Keresték az urat telefonon, — ujságolta a cseléd.

— Kicsoda?

— Reményi úr.

— Melyik?

— Az Andor. Azt mondta, tessék okvetlen elmenni ma este a Hungáriába. Fontos dologban akar beszélni az úrral.

— Ó, az ördög vigye el, — mormolta, — mi jut eszébe? Éjszaka kirángatni az embert az utcára, ebben a bizonytalan világban!

A gyerek után kérdezősködött, s bement hozzá, hogy hátha a vele való foglalkozás közben kicsit megnyugszik. De nem mulattatta most a fiucska. Vonásai, melyeken máskor oly szorgos kedvvel kereste a maga arcának mását, csüggedt gondolatokra hangolták. Rosszkor született... Épp mint az apja, aki kerek húsz esztendővel fiatalabb, mint kéne. Mit érdekelné a forradalom, ha olyan idős lenne, mint mondjuk Weisz Fülöp, vagy az öreg Chorin. Azoknak már nem árt semmiféle változás. Vagyonuk elpusztíthatatlan, s a világnak akármelyik tájára mehetnek, mindenütt tárt kapuk fogadják őket. Egy Balassa Jenő, egy Brandstein Juda ugyan mit tehetne? Újra kezdjen mindent? Meztelen életét vigye egy új országba, egy új nép közé, melynek nyelvét meg kell tanulnia, szokásaival meg kell barátkoznia, s tulajdonságait kiismernie, hogy boldogulhasson?

Torkát szorongó izgalom markolta, nyelni is alig birt. Az utca fenyegető lármája hol apadó, hol növekvő áradással tört be hozzá az ablakon és falakon át, kiáltások és fegyverek ropogása hallott, s ő minden közeli dörrenésre minden ízében megremegett.

— Elmegyek innét! — fogadkozott, — még holnap elmegyek...

Becsöngette a cselédet, hogy fektesse le a gyermeket, s ő szobájába vonult. Most jutott eszébe, hogy zsebében még mindig ott a pénz. A testétől meleg bankjegyeket előszedte, még egyszer gondosan megolvasta, s elzárta iróasztalába.

Ujságot vett kezébe, de képtelen volt most olvasni is. A betűk táncoltak szeme előtt, egy mondatot se tudott megjegyezni. Hat óra volt. Mégis el kell menni Andorhoz, talán ez a találkozás megnyugtatja majd...

Valahogy agyonütötte az időt, még a konyhába is kiment, hogy a cseléddel beszélgessen, pedig ezt sohasem tette eddig. A lány, — úgy érezte, — gúnyosan felelgetett kérdéseire s vőlegényét emlegette, aki a harctérről most jön majd haza.

— Megtudják sokan, hogy hány az Isten, ha itthon lesznek! — mondta fenyegetőn.

Hát ez is forradalmár? Ez a mosogatólé-szagú nember, aki oly alázatosan járt-kelt eddig a házban? — forrott fel benne az indulat.

Szólni, persze nem mert, csak méregette a lányt, aki csendes, megszokott mozdulatokkal végezte dolgát. Mit meg nem ér az ember! S gondolná-e, hogy ellenséget tart házában, éveken keresztül?

— Mi az? Hát volt magának baja nálam valaha?

A lány nevetett:

— Á, nem az úrra mondtam én azt!

Milyen gyáva! Talán még könyörögne is, ha a cseléd azt mondaná, hogy bizony, maga is disznó volt, nagyságos úr, magával is leszámol majd a Jani, vagy Miska, vagy hogy hívják a szeretőjét... Útálta magát.

Szó nélkül fordult ki a konyhából és hallotta még, ahogy a lány kanyargós nótába kezdett.

— No, hála Istennek, fél nyolc... — sóhajtott s szinte örömmel szedelőzködött. Most nem jutott eszébe az utca ezer riasztó veszélye; a ház magánya és gondolkodásra késztető csendje sokkal jobban rémítette a tömegnél s a részegen lövöldöző katonáknál. Már értette a jólöltözött polgárokat, akik itt-ott a tüntető rongyosok közé vegyültek, s összekapaszkodva egy olajos ruhájú munkással, teli torokkal éltették a forradalmat. Ott biztonságban érezték magukat, jelenlétükkel mintegy bizonyságot tettek róla, hogy az elnyomottakkal és elégedetlenekkel rokonszenveznek ők is. Nem volt okuk félni ellenséges érzülettől, felelősségrevonástól, mely otthonukban talán fenyegette őket.

A polgár házában minden ingerlő és vétkességi bizonyíték. A butorok, a puha szőnyegek, a függönyök az ablakon, a terített asztal és a porcellán, a családi ezüst és a berámázott fényképek a falon: mind dokumentumai a nemzedékek jólétének, amit a szegény verejtékével vásároltak meg, — így hiszik azok, akik most fel akarják fordítani a világ régi rendjét. Persze, aki e dolgok között él, s vádoló jelenlétükre minden percben kénytelen az utca rivalgását hallgatva rágondolni, megborzong a hangokra és minden zajtól retteg.

Felöltözött és nekivágott a nem túl hosszú útnak.

Az eső elállott már, s város felett a szürke őszi felhőrongyok közt megragyogtak a hideg ég részvétlen csillagai. Szél hajtotta a fellegeket, sebesen, délnek, s a mennybolt bátortalan fényei el-eltünedeztek mögöttük, mintha egy sugártáviró kialvó és fellobbanó világa lettek volna, üzenetet hozók valahonnét a végtelen ürből.

A Rákóczi-úton fáklyásmenet haladt, a tömeg kiáltozott s rőt lobogás festette meg a házak falát, az utca medréből felcsapott a vaksi sötétségbe is. Mintha tűzvész terjedt volna arrafelé...

Néhány őrjárattal találkozott útközben. Szurony villogott a puskákon, de a fegyver látványa most mégse volt megnyugtató. Nem a rend oltalmazói tartották kezükben: egy új világ hatalmának és erőszakának jelvénye volt, s e hatalom még ismeretlen. Szándékait senki se tudja, szolgáinak megbízhatóságát semmi nem bizonyítja. Régen a katonára úgy pillanthatott, mint az ő életének és vagyonának hűséges őrére, aki meg is hal, ha kell, javai és testi épsége védelmében. Most? Talán éppen azzal szolgálja az új rendet, ha beledöfi a szuronyt... Ki tudja?

A Hungária képe semmit se változott. Csak tán kissé izgatottabbak voltak, akik a halk termekben gyülekeztek és több volt a vendégek között a katona, mint máskor. Szokatlanul festettek a tisztek, akik nem viseltek sapkarózsát, de helyette jókora nemzetiszínű kokárdát tűztek fel s az arany kardbojton is ugyanilyen szalag takarta el a király nevének kezdőbetűjét.

Tétován imbolygott az asztalok közt. Andort keresve.

— Halló, Balassa úr!

A hang harsányan, teli torokból szállt feléje.

Meglepetten állt meg és körülnézett. A sarokból egy sápadt, sovány férfi integetett, két kézzel is és szélesen nevetett:

— Jöjjön csak, jöjjön...

Hirtelen nem tudta, ki ez a barátságos ember. A ruha szánalmasan lötyögött rajta, gallérja bő volt, mintha kölcsön kérte volna, vagy súlyos betegségből felgyógyulva, most igyekeznék belehízni régi holmijába. Olyan szürkés-fehér is volt, mint a most ágyból kelt lábbadozók.

Juda szőrös kezéről ismerte meg: Hermann.

— Hát ez hogy szabadult ki? — volt első gondolata.

— Jöjjön, jöjjön, apuskám! Már kerestem a bankban, de zárva voltak. Mint egy hosszúnap, esküszöm, olyan volt ma minden... Mit szól, hogy kijöttem a börtönből! He? A forradalom engem is kiszabadított! Az átkos reakció fogságra vetett, de én mindig bíztam, hogy egyszer kifeszíti a cellám falát az igazság!

A harsányan kiáltozó felé fordultak a tekintetek és az utolsó szavaknál néhány tenyér összeverődött, páran éljent is kiáltottak. A szőrös Hermann gyakorlottan köszönte meg az ünneplést.

— Úgy van, a reakció rabságából szabadított ki a diadalmas forradalom! Éljen a szabadság, éljen Károlyi Mihály!

Megint zajdult egyet a terem. Mindenki azt hitte, hogy egyike a politikai foglyoknak ül a sarokasztalnál. Sajnálkozó szavak hangzottak, hogy szegényt mennyire megviselte a börtön és találgatták: vajjon miért szenvedett rabságot.

Hermann úr feleségével és három barátjával ült az asztalnál. Nyakában a begyűrt, hófehér kendő, szája szélén a mohó lakoma bizonyságaként fénylő zsírmaszat, előtte a vacsora maradványai: csontok, kenyérdarabok.

— No, üljön le! — bizdatta Judát. — Csodálkozik, mi? Nem gondolta volna, hogy ma este velem itt találkozik!

Szélesen, jókedvűen kacagott, szőrös kezeivel lenyomta Judát egy székre, s magyarázni kezdett:

— Tudja, az úgy volt, hogy az egyik sógorom, a feleségem öccse, aki régi szocialista, benne volt abban a bizottságban, amelyik ma a politikai foglyokat szabadította ki. Kinyitották a cellát, a sógorral egymás nyakába borultunk, s most itt vagyok. Képzelje, az emberek a vállukra emeltek, mint egy Kossuthot, esküszöm, úgy éreztem magam, mint valami szabadsághős. Mindjárt beszédet is mondtam a népnek... Azt hiszem, fel fogok lépni képviselőnek. Egész jó szónoknak bizonyultam...

Ölelgette Judát, aki rendkívül kényelmetlenül érezte magát, mert Hermann túlságosan hangos volt, s a szomszéd asztaloknál már tisztán hallhatták, hogy nem a reakció foglya volt ez a lesoványodott ember, hanem csak úgy szabadult ki, a nagy zűrzavarban a börtönből.

A kövér asszony áhítatos pillantását le nem vette volna a ruhájában itt-ott lötyögő bőrösről, s látszott, hogy óvalóban a forradalom hősét szemléli benne.

— Hogy van mindig, apuskám? Hitte volna, hogy ilyen hamar viszontlátjuk egymást? Igazán nem szép magától, hogy egyszer se látogatott meg a fogságban... No de hagyjuk! Majd holnap elmegyek én magához és beszélgetünk. Tudja, micsoda konjunktúra lesz itt nekünk? A sógorom egy igazi szocialista...

— Igen, igen... — mormolta Juda, — de nekem mennem kéne.

— Ugyan, mit siet? Vacsorázzék itt velünk.

— Találkoznom kell valakivel, — szabódott, s tekintetét segítségkérőn jártatta körül a teremben, hogy hátha felfedezné már Andort, s menekülhetne a kényelmetlen helyzetből.

— Hát nézzen körül, s ha itt van, akit vár, hozza a mi asztalunkhoz.

— Nem tudom...

— Ugyan ne izéljen! Tudja, milyen beszélhetnékem van? Semmit nem tudok a világról, igazán ideje, hogy egy kicsit tájékozódjam. Otthon csak éppen megfürödtem, megberetválkoztam, átöltöztem, s mondom az asszonynak, menjünk valahová, ahol embereket látok. Tudja, milyen unalmas volt odabent? Mindig ugyanazok a pofák...

Legyintett, mint aki már emlékezni se akar a csúf időkre.

Juda morgott valamit, kezetfogott a társasággal, s mint aki veszedelem elől menekül, úgy igyekezett minél távolabb kerülni Hermannéktól. Hogy nem tudta ezeket másüvé vinni az ördög... Éppen csak ez hiányzott még, hogy nyakába akaszkodjék a börtöntöltelék, s amúgy is zaklatott életét tovább keserítse. Most majd mindenféle követelésekkel jön, az asszony látogatása után igazán nem várhat semmi jót tőle.

Andor sovány arcát pillantotta meg a vendégek kavargásában. Sápadt volt ő is, kialvatlan, szeme mélyen ült gödrében, sötéten árnyékolva, s homlokán, mint gyakran látta, ha fáradt volt, egy ér vastagon kiduzzadt.

— Halló! — kiáltotta feléje, — Andor!

Reményi halványan elmosolyodott s keskeny, fehér kezével intett.

Judának eszébe jutottak az emberek, akiket az utcán tüntetni látott ma. Nagy öklüket, mint súlyos bunkót lóbálták combjaik mellett, vagy a levegőben táncoltatták, s emlékezett töredezett körmeikre, szétlapított ujjhegyeikre is, melyeket egy munkában töltött élet formátlanított el. Ezeket a félelmetes öklöket, e nyers erőt sejtető tenyereket Andor és a többi uri forradalmár fehér, keskeny, csaknem degenerált kezei irányítják és lendítik ütésre. Most kezdte sejteni, hogy ez a forradalom nem is lehet olyan veszélyes. Míg az ilyen dologtalan kezek intik az irányt, nagy baj nem történhetik.

Átfurakodott az asztalukat kereső emberek között s végre ott állott Andor mellett.

— Nagyon örülök magának — mondta, megragadva kezét, — már kerestem, de senki se tudta megmondani, hol találhatnám meg.

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

ERDEI HARCBAN A SZOVJETFRONTON, CSERKASZI TÉRSÉGÉBEN